Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXVIII, SERIA II, Nr. 7316 | 6 PAGINI — 30 BANI | VINERI 24 NOIEMBRIE 1972

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

În pagina a 2-a

EXPUNEREA LA PROIECTUL CODULUI MUNCII

Prezentată de tovarășul VIRGIL TROFIN

●

EXPUNEREA LA PROIECTUL DE LEGE PENTRU ADOPTAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA PE ANUL 1973

Prezentată de tovarășul MANEA MĂNESCU

În pagina a 3-a

EXPUNEREA LA PROIECTUL DE LEGE PENTRU ADOPTAREA BUGETULUI DE STAT PE ANUL 1973

Prezentată de deputatul FLOREA DUMITRESCU

●

EXPUNEREA LA PROIECTUL DE LEGE PRIVIND CASELE DE AJUTOR RECIPROC ALE PENSIONARILOR

Prezentată de tovarășul PETRE LUPU

Joi, 23 noiembrie, în cea de-a doua zi a lucrărilor în plen a sesiunii Marii Adunări Naționale, deputații au dezbătut celelalte proiecte de legi prevăzute pe ordinea de zi.

Marea Adunare Națională a examinat și adoptat Codul Muncii, elaborat ca urmare a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului. Acest document consfințește noile raporturi de muncă, profund democratice, ale societății noastre socialiste. Deputații au dezbătut — în spiritul orientărilor cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. — și au aprobat legile pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a țării noastre și a bugetului de stat pe 1973, an hotărîtor pentru înfăptuirea înainte de termen a cincinalului. A fost adoptată, de asemenea, legea privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, ceilalți membri ai conducerii de partid și de stat au fost întîmpinați, la sosirea în sală, cu îndelungi și puternice aplauze.

Erau de față, alături de deputați, numeroși invitați — membri ai C.C. al P.C.R., miniștri, conducători de instituții centrale și organizații obștești, activiști de partid și de stat, oameni ai muncii, personalități ale vieții economice, științifice și culturale, ziariști.

Cei prezenți au păstrat un moment de reculegere în memoria academicianului Horia Hulubei, deputat al Marii Adunări Naționale în ultimele trei legislaturi, personalitate de seamă a științei și învățămîntului universitar din țara noastră, savant de reputație mondială.

Tovarășul Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, a deschis apoi ședința.

Tovarășul Virgil Trofin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a prezentat expunerea la proiectul Codului Muncii al Republicii Socialiste România.

Președintele Comisiei pentru sănătate, muncă și asigurări sociale, deputatul Gheorghe Vasilichi, a prezentat raportul acestei comisii și al Comisiei juridice la proiectul Codului Muncii.

La discuția generală au luat cuvîntul deputații: Ion Sîrbu, prim-secretar al Comitetului județean Buzău al P.C.R., Ileana Mihăilescu, țesătoare la Uzinele textile-Arad, Petru Muntean, șef de brigadă la Întreprinderea minieră Anina, Neculaiu Moraru, președintele Uniunii sindicatelor din întreprinderile industriei metalurgice și construcțiilor de mașini.

Proiectul Codului Muncii a fost discutat, apoi, pe articole. Marea Adunare Națională a aprobat, prin vot secret, cu unele amendamente propuse de deputați,

(Continuare în pag. a IV-a)

UN REPORTER LA UN SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

INIȚIATIVA UTECIȘTILOR de la Uzina „1 Mai" Ploiești

privind creșterea contribuției tinerilor la realizarea sarcinilor economice SE EXTINDE ȘI ÎN ALTE ÎNTREPRINDERI

Acum patru luni comitetul U.T.C. de la Uzina „1 Mai" Ploiești a lansat o interesantă inițiativă, sugestiv intitulată „Tineretul uzinei — colectiv al muncii și onoarei", prin care a reușit în scurt timp să mărească considerabil contribuția tinerilor la realizarea sarcinilor de plan. Rezultatele deosebite obținute de tinerii din uzină mobilizați de organizația U.T.C. prin această acțiune de amploare, recomandă generalizarea ei. În acest scop, Comitetul județean Prahova al U.T.C. a organizat duminica trecută un schimb de experiență între comitetul U.T.C. de la Uzina „1 Mai" și activele U.T.C. din întreprinderile industriale ale județului Prahova.

Participanții la întîlnire au avut ocazia să se documenteze pe viu la secția sape-foraj asupra modului de organizare a inițiativei. Fiind mult prea numeroși pentru ca un singur om să se poată face auzit de toți, invitații au fost împărțiți în mai multe grupuri. Organizați astfel, ei au putut primi explicații amănunțite, despre felul cum a fost materializată inițiativa.

— Pe scurt, este vorba de un dublu concurs: între uteciștii din fiecare organizație, pe meserii și între organizațiile U.T.C. din secțiile productive ale întreprinderii, explica Alexandru Neacșu, secretarul comitetului U.T.C. Între criteriile de departajare a lor, un loc de primă importanță ocupă îndeplinirea și depășirea sarcinilor individuale de producție, economisirea materiilor prime, materialelor și dispozitivelor, folosirea la întreaga capacitate a mașinilor și utilajelor, comportarea exemplară a fiecărui tînăr în uzină și în afara ei. Lunar, comisii special constituite la nivelul secțiilor stabilesc, pe baza unui punctaj riguros acordat, locul pe care îl ocupă fiecare tînăr în clasamentul individual pe organizații. Rezultatele concursului împreună cu portretele cîștigătorilor, pe meserii, se afișează la gazetele de perete.

La secția sape-foraj, pe luna octombrie au ieșit cîștigători frezorul Gherasim Puie, strungarul Constantin Mihalcea, sudorul Gheorghe Ionescu, rectificatorul Gheorghe Păun, și operatorul termist Nicolae Vlase. La locurile lor de muncă a fost instalat cîte un fanion cu inscripția „utecist de onoare", titlu viu disputat între uteciștii din secție.

— Diferențele de punctaj între primii clasați sînt foarte mici, e foarte greu să mențiu fanionul două luni la rînd, ne declara frezorul Gherasim Puie, care a reușit pentru prima dată această performanță în luna octombrie. Ne vorbește despre efortul sporit pe care-l depune de la lansarea inițiativei pentru a utiliza în întregime capacitatea mașinii, pentru a da numai producție de calitate. A reușit să obțină fanionul de frruntaș organizîndu-și mai bine lucrul, muncind mai intens. „E foarte greu să-l păstrez în continuare, ne mai spune el, pentru că toți procedează la fel, dar fac tot ce-mi stă în putință să îl mențin".

Un alt fanion cu inscripția „utecist de onoare" găsim și la pupitrul de comandă al cuptoarelor de tratamente termice, unul din locurile de muncă cu foarte mare răspundere deservite de utecisti în toate cele trei schimburi. Cîștigătorul întrecerii operatorilor-termiști Nicolae Vlase este în schimbul următor. L-am găsit la post pe Ion Cucu al doilea clasat în întrecere pe luna octombrie. Are însă ambiția să ocupe pe noiembrie locul întîi. De aceea conduce cuptoarele cu foarte mare atenție, fără greșeală. Ceilalți sînt la fel de exigenți cu munca lor, departajarea nu s-a făcut încă.

— Prin această inițiativă au crescut realizările tinerilor din fiecare organizație, s-au îmbunătățit rezultatele uzinei în îndeplinirea planului, arată inițiatorii inginerul Carol Șovinaică, șeful secției sape-foraj. Ei au dovedit că sînt într-adevăr oameni de nădejde ai uzinei, uteciști de onoare.

La sfîrșitul schimbului de experiență participanții erau convinși de necesitatea extinderii inițiativei comitetului U.T.C. de la Uzina „1 Mai" și în celelalte întreprinderi industriale din județ. Fiecare s-a grăbit să-și procure cîte un exemplar din regulamentul de organizare și desfășurare a acțiunii, multiplicat în acest scop de comitetul U.T.C. gazdă. Dar, după cum arăta în final, tovarășul Corneliu Voinea, prim-secretar al Comitetului județean Prahova al U.T.C., prelucrarea inițiativei de către celelalte comitete U.T.C. din întreprinderi presupune adaptarea ei la specific, stabilirea criteriilor principale de departajare a concurenților în funcție de imperativele activității de producție proprii fiecărei uzine.

I. MORARU

CUM VA FI ORGANIZATĂ ÎN ACEST AN

Sărbătoarea majoratului

ÎN CAPITALĂ

După absolvirea liceului Alexandru Giurici și-a ales cel mai scurt drum spre afirmare: producția. Acum, alături de alți colegi, învață meseria de tratamentist termic la Uzina „Vulcan" din Capitală
Foto: AL. PRUNDEANU

Convorbire cu

GEORGE GHENOIU

secretar al Comitetului municipal București al U.T.C.

— **Planul de măsuri privind îmbunătățirea muncii de educație comunistă a tineretului, adoptat de plenara C.C. al U.T.C. și a Consiliului U.A.S.R. din 2—3 decembrie 1972, prevede organizarea „Zilelor majoratului", în prima săptămînă a lunii decembrie, colaborînd îndeaproape cu comitetele populare și alți factori. Ce probleme ridică în prezent acest obiectiv pentru activitatea organelor și organizațiilor U.T.C. din Capitală?**

— Majoratul se află acum în atenția noastră, a tuturor, căci presupune cerințe de lucru, organizatorice, de cea mai strîngută actualitate. Caracteristic este faptul că în inițierea tuturor acțiunilor dedicate tinerilor care împlinesc anul acesta 18 ani avem în mod deosebit în vedere, în primul rînd, rolul fiecărei organizații U.T.C., din întreprinderi, școli, instituții etc. În acest sens, de mai multe ori au fost transmise comitetelor U.T.C. recomandări despre modul în care organizațiile au datoria să facă din sărbătorirea colegilor, a tovarășilor de muncă ce împlinesc 18 ani, o caldă manifestare educativă, atrăgătoare, tinerească. Bineînțeles, pentru o seamă de manifestări adresate unor categorii largi de tineri, toate comitetele U.T.C. de sector și cluburile tineretului au proiecte proprii, în primul rînd, dar nu numai pentru „Zilele majoratului", ci în perspectiva unei perioade mai lungi, dincolo de 1 ianuarie 1973. Noi înșine, la nivelul municipiului, pregătim o suită de manifestări de mare amploare.

— **Care sînt acestea?**

— La fiecare club al tineretului vor fi organizate festivități la care să participe reprezentanți ai comitetului executiv al consiliului popular de sector. Pe cît este posibil, primii vicepreședinți, sau chiar primarii, îi vor felicita pe tineri, le vor vorbi despre răspunderile și bucuriile „vîrstei de aur". În această suită de acțiuni, alte întîlniri, cu pedagogi, juriști, muncitori fruntași, cu activiști de partid și de stat, apoi colocvii abordînd cele mai variate aspecte educative incluse de momentul majoratului, numeroase seri distractive și baluri, unde cei de 18 ani vor fi în prim-planul interesului general, în calitate de invitați și sărbătoriți, urmăresc în ansamblu un scop fundamental: să se afirme ca acțiuni politico-educative complexe; să devină un foarte potrivit prilej de evocare semnificativă a celor mai importante întrebări ale vîrstei, privind participarea și integrarea în muncă și viață, drepturile, îndatoririle și răspunderile care le revin ca cetățeni ai României socialiste, odată cu împlinirea celor 18 ani.

În ce ne privește, la nivelul Capitalei organizăm, între altele, două festivități importante — un spectacol muzical-coregrafic **„Tineret, mîndria țării"**, și altul la Opera Română, pentru care colaborăm cu Centrul universitar și alți factori și instituții cultural-artistice. De asemenea, la Sala Mică a Palatului R.S.R., va avea loc un spectacol omagial „Cîntare Patriei".

Doresc să subliniez, de altfel, că anul acesta, pentru sărbătorirea majoratului eforturile noastre se integrează în ansamblul acțiunilor consacrate aniversării Republicii. Multe momente sărbătorești, sînt, de aceea, dedicate în egală măsură tinerilor de 18 ani și celor „de-o vîrstă cu Republica", născuți în 1947. În acest context au fost programate seri tematice ca cele de la Clubul „T-4" — **„Cinstesc pămîntul tău brăzdat de flori"** — sau masa rotundă **„Teatrul — mijloc de educație patriotică și cetățenească"**, sesiunea de comunicări **„Participarea tineretului la lupta pentru cucerirea deplină a puterii politice"**, și altele. Ar fi, de asemenea, de amintit excursiile organizate prin Agenția București a B.T.T.

— **Sensul major al tuturor acestor sărbători ale despărțirii de adolescență este conferit, evident, de rolul diferitelor manifestări în vederea educării cetățenești, a dezvoltării simțului civic, prin cunoașterea drepturilor și îndatoririlor de cetățean al țării. Ca direcție de acțiune, ne-ați putea spune, tovarășe secretar, în ce fel se va acționa cu acest prilej pentru popularizarea în rîndul tinerilor a legilor?**

— Momentul majoratului este un prilej deosebit de potrivit pentru întîlniri cu juriști și lucrători ai organelor de stat, pentru întrebări și răspunsuri despre legi, pentru simpozioane, colocvii și mese rotunde pe teme juridice, moral-cetățenești. Le vom folosi ca atare și noi.

— **În sfîrșit, dacă se poate, destăinuiți-ne textul felicitării tradiționale inminate la festivitățile dedicate celor de 18 ani...**

— Nu cunoaștem încă textul unic al acestor felicitări tipărite. Urmează să le primim în curînd. Dar, adresîndu-ne tinerilor sărbătoriți, strîngîndu-le mîna cu dragoste și căldură, le vom reaminti de calitatea lor de cetățeni majori, odată cu îndemnul de a fi călăuziți de nobila iubire de patrie și de popor, devotați cauzei Partidului Comunist Român, dedicîndu-se cu pasiune muncii, științei și culturii. Și le vom dori, prin ani, o viață fericită, plină de izbînzi...

ION TRONAC

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe ambasadorul Belgiei

Joi, 23 noiembrie a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe Jan Adriaenssen, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Belgiei, în legătură cu plecarea definitivă a acestuia din țara noastră.

La primire a participat Mircea Malița, consilier al președintelui Consiliului de Stat.

Cu acest prilej, a avut loc o convorbire care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

PROBLEMA ESENȚIALĂ

de N. S. STĂNESCU

În dezvoltarea economiei, orice amănunt, orice problemă, oricît de neînsemnată ar fi în aparență, poate deveni deosebit de importantă. Există însă unele aspecte care au un rol esențial pentru economie, de natură să asigure progresul său rapid. În rîndul acestora, un loc cu totul aparte îl ocupă productivitatea muncii.

Cu această noțiune ne întîlnim în prezent în fiecare zi. Despre ea ne vorbesc cifrele de plan ale întreprinderii în care lucrăm, documentele de partid și de stat cu privire la dezvoltarea economiei, planurile statului nostru, gazetele ce relatează despre realizările colectivelor de oameni ai muncii. Știm cu toții că productivitatea muncii exprimă, sub forma unui raport matematic, eficiența cu care este cheltuită munca omenească. Ea se prezintă, de obicei, ca o cantitate de produse obținută prin munca unui om într-o perioadă de timp (oră, zi, an).

Nu este un secret pentru nimeni că în zilele noastre productivitatea muncii este foarte diferită de la țară la țară. Cu alte cuvinte, cu o cantitate similară de muncă, într-o țară se obțin mai multe produse decît în alta. Se înțelege că aceasta face ca și venitul național să fie diferit în diversele țări ale lumii. De-aici și nivelul de trai diferit.

Nu întîmplător se pune acum un accent atît de serios pe creșterea productivității muncii în perioada anilor pe care urmează să-i mai parcurgem pînă la sfîrșitul cincinalului. Pentru noi, ca țară socialistă în curs de dezvoltare, este de însemnătate vitală obținerea unei creșteri permanente și rapide a productivității muncii pentru că ea este baza cea mai sigură a atingerii parametrilor economici ai țărilor avansate. Acționăm ferm în această direcție și acționăm pe multiple căi care asigură creșteri durabile ale productivității. Știm că productivitatea depinde de nivelul tehnicii pe care o folosim. De aceea investim în mijloace ale mecanizării și automatizării proceselor de producție. Știm, totodată, că productivitatea depinde de felul în care folosim tehnica pe care o avem la îndemînă. De aceea organizăm tot mai bine procesele de muncă, locurile de muncă, intensificăm lupta împotriva irosirii eforturilor oamenilor, împotriva formelor de birocrație care mai fac ca unii dintre noi să piardă un timp prețios cu îndeplinirea a tot felul de formalități și de formulare statistice de care nimeni nu are nevoie și pe care nimeni nu le examinează vreodată. Știm, de asemenea, că un rol decisiv în creșterea productivității are calificarea noastră. De aceea, permanenta perfecționare a tuturora, indiferent de locul în care muncim, a devenit o parte componentă inseparabilă a activității noastre zilnice.

Pentru ca munca noastră, a tuturor, să fie mai productivă, este necesar să cheltuim nu mai multă forță fizică, nu să prelungim timpul de lucru dincolo de orele programelor, nu să facem eforturi fizice mai intense. Pentru ca productivitatea muncii să crească este nevoie să cheltuim, în primul rînd, mai multă gîndire creatoare, mai mult creier. Este nevoie să știm cu toții că o productivitate superioară a muncii este o condiție și o premisă a progresului economic al țării și, implicit, al creșterii bunăstării tuturora.

O VEȘTE PLĂCUTĂ PENTRU CITITORI:

Începînd de mîine reluăm curierul nostru de sîmbătă

DE LA OM LA OM

sub semnătura scriitorului Octav Pancu-Iași

UZINA — PATRONUL ȘCOLII

O întrebare pentru secretarul U.T.C.

SPRIJINIȚI ACTIVITATEA PRODUCTIVĂ A ELEVILOR?

Un scurt popas făcut la Școala generală nr. 3 din orașul Săcele, județul Brașov, ne-a dezvăluit în ce s-a concretizat efectul depus de dascăli, de elevi și de părinții acestora în timpul vacanței mari. Primind un sprijin substanțial din partea consiliului popular, ei au reușit să inalțe, după un proiect executat prin muncă voluntară, un complex alcătuit dintr-o hală de producție cu o suprafață de 1 000 mp, un vestiar de 16 mp, o sală de clasă de 38 mp, ca și anexele necesare adăpostirii aparatelor de sudură electrică și autogenă.

Aceste realizări ne-au fost prezentate de tovarășul Ioan Pușcaș, prim secretar al Comitetului orășenesc Săcele al P.C.R., care ne-a spus că școala urmărește cu fermitate ca după absolvirea celor 10 ani fiecare tînăr să primească, alături de certificatul de absolvire și calificarea într-o meserie utilă societății, care să-i ofere integrarea în viața socială. Acum, aceste noi ateliere se află în faza de dotare. Întreprinderea ce patronează școala — Uzina „Electroprecizia" Săcele — este cea care va beneficia și de viitoarele cadre ce se vor forma în atelier și se impune deci să fie prima care să o înzestreze.

Ne gîndeam că organizația U.T.C. de aici este ea prima care participă, alături de elevi la acțiunea începută. Secretarul comitetului U.T.C. al Uzinei „Electroprecizia", Vasile Bîrzan, a auzit doar „ceva" despre realizarea elevilor, însă pînă acum nu s-a gîndit să colabore cu comitetul U.T.C. al școlii, să vadă cu ce o pot ajuta pentru a face posibilă mai operativ buna funcționare a halei de producție. „Cred că **există tratative la nivelul conducerii școlii și a uzinei, dar eu nu știu ce aș putea face".** Ar fi putut urma exemplul organizației U.T.C. de la Uzina „Timpuri Noi" și al altor organizații care s-au angajat direct să-i ajute pe elevi să învețe o meserie — îi sugerăm noi. Putea lua inițiativa ca tinerii uteciști din uzină să participe la acțiunea de dotare, la îndrumarea tehnică a elevilor. La problema aceasta nu s-a gîndit însă. Aceeași nedumerire am descifrat-o și la Emanoil Bîrdici, secretarul comitetului U.T.C. al Uzinei „Colorom" din orașul Codlea. Și aici, pe șantierul școlii, au lucrat, alături de profesori, brigăzile elevilor. Și aici a fost construită prin muncă patriotică o anexă cu patru încăperi destinate atelierelor auxiliare ale atelierului-școală, treabă despre care secretarul comitetului U.T.C. al uzinei, ce patronează școala, habar nu avea. S-au găsit la Codlea, e adevărat, întreprinderi ca Fabrica de articole și tabă sau Uzina de fabricație și montaje în agricultură care au făcut o excelentă dotare a atelierelor școlare, valoarea mijloacelor fixe din zestrea acestora fiind de 62 000 lei, la care se adaugă și scule de 28 000 lei. Și tot cele două întreprinderi au contractat cu elevii executarea unor filete pentru piulițe și rame de control, executarea operației de ajustare a unor piese în stare forjată, găurirea la cote a unor minere de marmidă și executarea unor operații de filetare și sudură a unor subansamble ce intră în componența autocamioanelor românești și a Daciei 1 300.

Dacă, însă, în cele două exemple date a învins dorința de a înfăptui un deziderat major — acela de a oferi fiecărui absolvent al școlii generale la sfîrșitul anilor de studii și o brățară de aur a meseriei, dacă școlile din orașele amintite au reușit la începutul anului școlar să aibă o bună dotare a atelierelor, ni se pare cu totul neconcludent efortul școlilor generale din mu-

ADINA VELEA

(Continuare în pag. a IV-a)

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

Expunerea la proiectul Codului Muncii

— prezentată de tovarășul VIRGIL TROFIN —

Tovarăși deputați,

Din însărcinarea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri, vă rog să-mi permiteți să prezint Marii Adunări Naționale, spre examinare și adoptare, proiectul Codului Muncii al Republicii Socialiste România, elaborat ca urmare a hotărîrilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

După cum este cunoscut, Codul Muncii în vigoare a fost adoptat acum 22 de ani, pe parcurs fiind aduse unele îmbunătățiri. În această perioadă, sub conducerea și pe baza politicii Partidului Comunist Român, ca rezultat al muncii eroice desfășurate de clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate, de toți oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, s-au produs în societatea noastră mari și profunde schimbări revoluționare. S-a dezvoltat puternic industria, s-a înfăptuit cu succes socializarea agriculturii, s-au dezvoltat învățămîntul, știința și cultura, democrația muncitorească, socialistă, s-a îmbunătățit continuu nivelul de viață al celor ce muncesc. S-a întărit puternic coeziunea întregului popor, singurul stăpîn al întregii avuții naționale, al destinelor patriei, s-a făurit unitatea de monolit a maselor în jurul Partidului Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre socialiste.

După Congresul al IX-lea al P.C.R. au fost elaborate o seamă de legi care reglementează într-un mod nou, corespunzător etapei actuale de dezvoltare a țării, problemele privind organizarea și conducerea unităților economice, organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat, perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, legea pensiilor, a protecției muncii etc. În aceste condiții, codul actual este depășit, unele prevederi ale sale nu mai corespund cerințelor actuale de dezvoltare a societății noastre socialiste, iar unele principii de mare importanță, stabilite prin diferite legi adoptate în ultimii ani, nu-și găsesc reflectarea în actualul cod.

Document de o importanță deosebită pentru întreaga evoluție socială a României contemporane, Codul supus aprobării dumneavoastră consfințește noile relații de muncă — bazate pe un profund democratism — instaurate în anii construcției socialiste în țara noastră. Acest cod constituie cadrul legislativ general al principiilor și normelor privind relațiile de muncă, înmănunchindu-le într-o adevărată Cartă a muncii socialiste.

Dînd expresie dezvoltării impetuoase a forțelor și relațiilor socialiste de producție care are loc în țara noastră, Codul statuează principiile care au stat la baza măsurilor de perfecționare a vieții economice și sociale adoptate de Congresele al IX-lea și al X-lea ale partidului și care privesc relațiile de muncă. Prevederile sale corespund atît cerințelor actuale, cît și celor de perspectivă ale societății socialiste multilateral dezvoltate.

Proiectul Codului Muncii a fost înscris pe ordinea de zi a Conferinței Naționale a partidului din acest an, unde a făcut obiectul unor temeinice analize. Potrivit hotărîrilor Conferinței Naționale, acest document a fost supus unei ample dezbateri publice, cu prilejul căreia masele largi de oameni ai muncii au dat o înaltă apreciere principiilor sale și au făcut numeroase propuneri, de care s-a ținut seama la definitivarea proiectului supus dezbaterii și aprobării Marii Adunări Naționale.

Aș dori să subliniez faptul că acest important document a constituit o preocupare de seamă a conducerii superioare de partid și de stat, personal a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a îndrumat și orientat în permanență elaborarea și definitivarea Codului Muncii. Prin orientările și îndrumările date s-a urmărit să se asigure ca acest cod să corespundă noilor relații de muncă instaurate în țara noastră. Prin drepturile și obligațiile stipulate, Codul Muncii reprezintă un cadru legislativ corespunzător prin care clasa muncitoare, toți oamenii muncii, se pot bucura de binefacerile socialismului și, în același timp, sînt chemați să-și aducă o contribuție sporită la construirea socialismului în țara noastră.

Una din trăsăturile de bază ale Codului o constituie faptul că acesta consfințește marile cuceriri obținute de oamenii muncii în anii construcției socialiste. În țara noastră a fost înlăturată pentru totdeauna exploatarea omului de către om. Esența relațiilor de tip nou, caracteristice societății românești, izvorăște din proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, care determină raporturi de întrajutorare, colaborare și respect reciproc între toți făuritorii bunurilor materiale și spirituale, o nouă atitudine față de muncă, față de proprietatea socialistă, față de interesele și destinele țării.

În Cod se reliefează rolul clasei muncitoare de forță socială conducătoare, deplina identitate de aspirații și acțiune dintre popor și Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre socialiste. Oamenii muncii de la orașe și sate, indiferent de naționalitate, înfrățiți în procesul muncii, luptă cu abnegație pentru propășirea patriei socialiste, pentru bunăstarea întregului popor.

În România, dreptul la muncă este garantat prin Constituție tuturor cetățenilor țării, fără nici un fel de discriminare și îngrădire. Codul pe care îl prezentăm așează munca — principal factor de progres și civilizație — pe cea mai înaltă treaptă a valorilor sociale, scoate în evidență rolul hotărîtor al acesteia în formarea omului nou, îi dezvoltă sentimentul responsabilității față de propriul său destin și de cel al întregului colectiv de muncă, îl face să se simtă solidar cu societatea și să militeze activ pentru întărirea și dezvoltarea acesteia.

Pornind de la teza general valabilă că munca reprezintă o necesitate pentru existența și progresul societății, pentru formarea și dezvoltarea personalității umane, în proiectul Codului Muncii își găsește reflectarea vechiul deziderat al clasei muncitoare din țara noastră „nici muncă fără pîine și nici pîine fără muncă", se înscriu dreptul cetățenesc și îndatorirea de onoare a fiecăruia de a munci, de a-și cîștiga existența într-un mod demn și util societății. Nimănui nu-i este îngăduit să realizeze venituri ca urmare a însușirii muncii altora, manifestările de parazitism social fiind incompatibile cu orînduirea socialistă, cu principiile eticii și echității socialiste.

Noua reglementare legiferează cadrul general al drepturilor și îndatoririlor pe care le dobîndește o persoană din momentul în care a devenit membru al unui colectiv de muncă, fundamentează și lărgește conținutul acestora. În dubla lor calitate de producători ai valorilor materiale și spirituale și, în același timp, de proprietari ai mijloacelor de producție, ai întregii avuții naționale, oamenii muncii au dreptul și datoria să-și consacre întreaga capacitate bunului mers al activității în unitățile unde lucrează, dezvoltării și înfloririi patriei noastre socialiste.

Ca expresie a întăririi și dezvoltării democrației muncitorești, a democrației socialiste, Codul Muncii garantează dreptul de participare a oamenilor muncii la conducerea, organizarea și controlul activității unităților în care lucrează. În acest cadru, drepturile și îndatoririle oamenilor muncii reprezintă instrumente eficace, prin care se asigură participarea efectivă la gospodărirea cu spirit de răspundere a mijloacelor materiale încredințate colectivelor de muncă, la valorificarea superioară a resurselor materiale și umane ale țării, în scopul asigurării creșterii necontenite a nivelului de trai al fiecăruia și al întregului popor, țelul suprem al politicii partidului nostru.

În același timp, este subliniată obligația pe care o au conducerile unităților socialiste pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare desfășurării normale a procesului de producție. O importanță deosebită pentru creșterea responsabilității conducătorilor de întreprinderi, față de buna gospodărire a valorilor materiale, o are prevederea din Codul Muncii cu privire la cuprinderea în contractele de muncă ale acestora, a angajamentului și răspunderii lor de a păstra, apăra și valorifica la un nivel superior fondurile încredințate.

Pentru prima dată în legislația noastră, Codul Muncii conține drepturile și îndatoririle specifice diferitelor ramuri și domenii de activitate. Se creează astfel, cadrul legal pentru elaborarea — acolo unde natura activității o impune — a unor statute care să reglementeze raporturile de muncă, criteriile privind încadrarea și promovarea în muncă, precum și alte reguli specifice ramurilor. O asemenea prevedere o constituie jurămîntul de loialitate pe care trebuie să-l depună personalul din aparatul de stat, la încadrarea în funcție, prin care se angajează față de statul nostru socialist, față de clasa muncitoare și întregul popor, să înfăptuiască în cele mai bune condiții politica partidului și statului în domeniul respectiv.

Eficiența socială a muncii fiind strîns legată de calitatea forței de muncă, în Cod se tratează perfecționarea pregătirii profesionale, politico-ideologice și de cultură generală, ca un drept și o îndatorire permanentă a fiecărui om al muncii.

Un ansamblu de prevederi se referă la creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor omului. Toate aceste prevederi se înscriu pe linia politicii partidului și statului nostru, potrivit căreia îmbunătățirea permanentă a condițiilor de muncă și de viață, ale întregului popor depinde de sporirea accentuată a productivității muncii sociale și a venitului național.

În acest context, noul Cod stabilește că pentru activitatea depusă, oamenilor muncii li se garantează dreptul la remunerare după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, prin respectarea strictă a normelor de etică și echitate socialistă. De asemenea, în Cod sînt înscrise dispoziții prin care se stabilesc avantajele și înlesnirile primite de oamenii muncii prin fondurile sociale, precum și garanții cu privire la dreptul la odihnă și repaus, măsuri de securitate și igienă a muncii, ajutoare materiale în caz de incapacitate de muncă și altele.

Femeii i se asigură, în cadrul noii reglementări, largi posibilități de afirmare în deplină egalitate socială cu bărbatul, fiindu-i garantat dreptul de a ocupa orice funcție sau loc de muncă, în raport cu pregătirea sa, creîndu-i-se toate condițiile necesare pentru creșterea și educarea copiilor. În vederea traducerii în viață a acestor prevederi, este necesar ca la toate nivelele să se manifeste mai multă preocupare pentru calificarea, încadrarea și promovarea în muncă a femeilor.

Pornind de la grija pe care societatea noastră o acordă formării și educării tinerei generații în spiritul dragostei față de muncă, al însușirii unor temeinice cunoștințe tehnice și profesionale, Codul cuprinde prevederi care asigură orientarea, pregătirea și încadrarea în muncă a tinerilor, precum și dispoziții referitoare la ocrotirea acestora.

Dezvoltarea planificată a economiei presupune un înalt nivel de organizare, bazat pe respectarea strictă a ordinei și disciplinei. În acest scop, persoanele încadrate în muncă au îndatorirea de a realiza întocmai și la timp obligațiile ce le revin la locurile lor de muncă, pentru îndeplinirea obiectivelor planurilor de producție, de a acționa pentru sporirea eficienței și îmbunătățirii calității produselor, pentru realizarea obligațiilor care decurg din contractele colective și individuale de muncă. De asemenea, ei au îndatorirea să respecte normele socialiste de conduită, să contribuie la întărirea spiritului de disciplină și să combată orice fel de manifestări înapoiate.

Respectarea prevederilor legale și combaterea intransigentă a celor care încalcă legea constituie o îndatorire de înaltă conștiință patriotică. De aceea, Codul Muncii pune îndeosebi accent pe obligația colectivelor de oameni ai muncii din unitățile socialiste de a contribui la întărirea legalității socialiste, la păstrarea și apărarea avutului obștesc, la combaterea oricăror manifestări de încălcare a normelor de etică și a regulilor de convețuire socială.

Totodată, o serie de dispoziții din Cod au ca scop să asigure persoanelor încadrate în muncă, protecție împotriva abuzurilor sau ilegalităților, care le-ar pune în pericol stabilitatea raporturilor de muncă. Sînt de menționat, în acest sens, prevederile care se referă la condițiile de încetare a contractului de muncă, la jurisdicția muncii și, în general, la controlul aplicării legislației muncii.

Un capitol în Cod este consacrat sindicatelor, organizațiile cele mai largi ale clasei muncitoare. Sindicatele au un rol important în îndeplinirea și depășirea planurilor de producție, promovarea progresului tehnic, creșterea productivității muncii, ridicarea nivelului de pregătire profesională și a conștiinței socialiste, îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață. Ele participă direct, pe toate treptele, la conducerea vieții economice și sociale, la elaborarea și aplicarea legilor, a tuturor reglementărilor privind relațiile de muncă.

Tovarăși deputați,

Adoptarea de către Marea Adunare Națională a noului Cod al Muncii, în care se reflectă cuceririle revoluționare obținute în construcția societății socialiste, marchează un moment de o mare însemnătate politică și socială pentru progresul multilateral al țării noastre și creează cadrul principal al raporturilor de muncă, corespunzător actualei etape de dezvoltare a țării noastre.

Străbătut de spiritul dreptății și înaltelor răspunderi ce revin cetățenilor patriei, sîntem convinși că noul Cod va duce la statornicirea unor mai bune relații de muncă, la perfecționarea activității desfășurate în toate domeniile creației materiale și spirituale, va constitui un factor mobilizator pentru masele largi de oameni ai muncii, la înfăptuirea cu succes a programului stabilit de Conferința Națională, de recenta Plenară a C.C. al P.C.R., pentru transpunerea în viață a mărețelor obiective ale actualului plan cincinal, ale programului de edificare a unei societăți moderne în România Socialistă.

Expunerea la proiectul de lege pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1973

— prezentată de tovarășul MANEA MĂNESCU —

Stimați tovarăși deputați,

Vă rog să-mi permiteți ca, din însărcinarea Consiliului de Miniștri, să prezint proiectul de lege pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1973.

Conferința Națională a Partidului Comunist Român din acest an, prin orientările și hotărîrile sale de excepțională importanță, a determinat o amplă acțiune pentru identificarea și mobilizarea rezervelor din economie, pentru accelerarea dezvoltării societății noastre socialiste. Pe acest temei, s-a conturat un program suplimentar al creșterii noastre economice pînă la sfîrșitul cincinalului și, în acest context, s-au dat noi dimensiuni cantitative și calitative planului pe 1973.

Prevederile planului pe anul viitor au fost stabilite printr-o strînsă conlucrare între întreprinderi, centrale, ministere, organe centrale de sinteză economică și consiliile populare, cu sorțiunii organelor și organizațiilor de partid. Ele au fost analizate de Consiliul de Miniștri și de către Comitetul Executiv al partidului nostru. După cum cunoașteți, Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român a dezbătut și aprobat prevederile planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1973.

Doresc să subliniez tovarăși că întreaga activitate de îmbunătățire a planului s-a realizat sub conducerea directă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a analizat profund toate ramurile producției materiale, precum și activitatea de învățămînt, știință, sănătate și cultură. În această laborioasă muncă, ne-a indicat soluții de importanță considerabilă pentru identificarea și punerea în valoare a unor noi resurse materiale și financiare, pentru gospodărirea superioară a potențialului productiv, astfel încît proiectarea actualelor proporții, corelații și ritmuri să asigure dinamismul și echilibrul dezvoltării economiei noastre în anul 1973 și în anii următori.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a Comitetului Central al partidului și hotărîrile plenarei constituie în fapt programul concret de acțiune în direcțiile decisive pentru înfăptuirea prevederilor planului pe 1973 și pe ansamblul cincinalului, pentru accelerarea mersului nostru înainte pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Stimați tovarăși,

Dezbatem proiectul planului pe 1973 în condițiile în care în primii doi ani ai cincinalului economia s-a dezvoltat ascendent, sporind în ritmuri înalte forțele de producție ale țării. A continuat procesul de modernizare a industriei, agriculturii, transporturilor, construcțiilor, a tuturor ramurilor de activitate. S-a intensificat cercetarea științifică și aplicarea tehnicii avansate; s-au asimilat numeroase produse noi cu parametrii economici ridicați. Este în plină desfășurare amplul program de investiții. În 1971 și în primele zece luni ale acestui an au fost date în funcțiune 473 capacități importante de producție în industrie și numeroase alte obiective economice în celelalte ramuri ale producției materiale. Volumul comerțului exterior a sporit, în medie, anual cu circa 14,5 la sută. Resursele materiale și umane ale țării au fost mai bine utilizate, a crescut productivitatea muncii și eficiența economică a producției. Ca urmare, venitul național a crescut în primii doi ani ai cincinalului într-un ritm mediu de peste 11 la sută, ceea ce a permis realizarea unor acțiuni importante pentru ridicarea nivelului de trai al populației.

Toate aceste realizări confirmă justețea politicii partidului nostru și realismul planului cincinal, constituie o bază puternică pentru ca în anul viitor să facem un nou și important pas în direcția îndeplinirii înainte de termen a obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională a Partidului Comunist Român.

Tovarăși deputați,

Proiectul planului pe anul 1973 asigură, comparativ cu prevederile cincinalului, îmbunătățiri substanțiale la toți indicatorii principali ai dezvoltării economico-sociale a țării și cuprinde ritmuri înalte de creștere față de 1972. Ritmurile și proporțiile prevăzute materializează angajamentele oamenilor muncii de punere în valoare a rezervelor din economie care au permis o concretizare mai bună a sarcinilor de plan, o așezare mai judicioasă a acestora pe capacitățile de producție, au consolidat echilibrul material, financiar și valutar al planului.

Modul în care s-a elaborat și fundamentat planul pe anul viitor urmărește înfăptuirea directivelor partidului nostru cu privire la perfecționarea conducerii și planificării activității economice și se înscrie pe linia principiilor cuprinse în legea dezvoltării economico-sociale planificate a României, adoptată în această sesiune.

S-a trecut de la planificarea globală, general-valorică, la nominalizarea mai detaliată, în produse fizice, a producției, a livrărilor la fondul pieței și exportului, a investițiilor și livrărilor de utilaje. E drept, nu în suficientă măsură și această acțiune va trebui continuată cu toată hotărîrea de către Comitetul de Stat al Planificării, ministere, centrale și întreprinderi. Gama de produse și servicii a fost extinsă ținînd seama de necesitatea orientării întreprinderilor spre realizarea de produse cu un grad ridicat de prelucrare, spre diversificarea și înnoirea producției. Un număr mai mare de indicatori vor fi desfășurați pe ministere, centrale, întreprinderi și în profil teritorial, precum și pe trimestre, iar producția urmează să se eșaloneze și pe luni, înainte de începerea fiecărui trimestru.

Pentru fundamentarea mai bună a planului pe 1973 s-au întocmit, împreună cu ministerele, programe speciale de măsuri care concretizează soluții și mijloace pentru lărgirea bazei de materii prime, asigurarea aprovizionării tehnico-materiale, reducerea consumurilor specifice de materiale, energie electrică și combustibil; creșterea productivității muncii și asigurarea necesarului de muncitori calificați; dezvoltarea cercetării științifice, introducerea progresului tehnic și îmbunătățirea calității produselor. Aceste programe, părți integrante din planul național unic, trebuie să fie concretizate pe fabrici și uzine, astfel încît la fiecare loc de muncă să se cunoască precis măsurile pentru realizarea planului. Prevederile acestor programe vor fi urmărite îndeaproape, raportîndu-se trimestrial modul de îndeplinire a sarcinilor stabilite.

După cum cunoașteți, programul de dezvoltare economico-socială a țării pe anul 1973 cuprinde prevederile cincinalului și sarcinile suplimentare rezultate din mobilizarea mai accentuată a rezervelor din economie, într-un plan unitar, corelat și echilibrat în toate secțiunile sale, obligatoriu la parametrii săi maximali. Acordarea drepturilor de salarii în funcție de realizarea prevederilor cincinalului și instituirea unui sistem premial pentru realizarea exportului și reducerea importului vor constitui un puternic stimulent în creșterea producției și a productivității, în reducerea prețului de cost și sporirea rentabilității activității economice.

Prin conținutul său mai concret și cuprinzător și cu o fundamentare mai temeinică, planul pe anul 1973 devine un instrument și mai activ în dirijarea vieții noastre economico-sociale.

Stimați tovarăși deputați,

Privit în ansamblul său, planul pe 1973 prefigurează dezvoltarea accelerată a tuturor sectoarelor de activitate și cu prioritate a ramurilor producției materiale.

Printr-o puternică mobilizare a întregului potențial productiv, **industria** va cunoaște și în 1973 o dezvoltare susținută, volumul producției depășind cu 14,5 miliarde lei prevederile cincinalului și cu 16,2 la sută nivelul planificat pe anul în curs. Se va realiza astfel pe primii trei ani ai cincinalului un ritm mediu de creștere de 12,6 la sută, față de 11,3 la sută, cît s-a prevăzut inițial. Aceasta creează condiții favorabile pentru înfăptuirea unuia din obiectivele importante stabilite de Conferința Națională a partidului — obținerea, la nivelul anului 1975, a unei producții industriale suplimentare cu 40—60 miliarde lei peste nivelul stabilit în planul cincinal.

Realizarea producției industriale prevăzute în planul pe anul viitor impune să se acționeze cu spirit de răspundere și exigență maximă pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de recenta Plenară a Comitetului Central: să se asigure la centrale, întreprinderi, în fiecare secție și atelier, pînă la fiecare loc de muncă **nominalizarea sarcinilor de producție** exprimate în unități fizice; să se stabilească programe concrete și detaliate de aprovizionare cu materii prime și materiale, precum și grafice de livrare ritmică a producției, în concordanță deplină cu sarcinile de plan, astfel încît întregul proces de producție să funcționeze ireproșabil.

Comitetele și consiliile oamenilor muncii, organele de conducere colectivă din toate unitățile socialiste au datoria să înfăptuiască cu perseverență indicațiile conducerii superioare a partidului privind **utilizarea deplină a suprafețelor de producție, folosirea tuturor mașinilor și utilajelor cu maximum de randament, în tot cursul anului**, pe seama cărora urmează să se asigure cea mai mare parte din sporul de producție. Este necesar să se ia măsuri pentru încărcarea mai bună a mașinilor și utilajelor, pentru generalizarea schimbului II, introducerea și extinderea schimbului III în toate sectoarele în care, pe piața internă și la export, se solicită cantități sporite de mărfuri.

Gospodărirea cu maximă eficiență a mijloacelor fixe trebuie să constituie o preocupare centrală, permanentă pentru fiecare muncitor la locul său de producție, pentru toate uzinele, centralele și ministerele economice, pentru Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe și Comitetul de Stat al Planificării. Este necesar să se ia măsuri hotărîte pentru buna întreținere a tuturor fondurilor fixe productive, să se întocmească programe de reparații pentru fiecare mașină și instalație, să se asigure respectarea riguroasă a acestora, trebuie prevenite și înlăturate cauzele care determină întreruperi nejustificate în funcționarea utilajelor, manifestînd permanent o atitudine fermă față de orice abatere de la disciplina de producție.

În anul 1973, pe seama noilor capacități urmează să se realizeze 37 la sută din sporul de producție față de 1972, iar la unele ministere aportul noilor capacități la creșterea producției este de circa 50 la sută. În aceste condiții, îndeplinirea sarcinilor cuprinse în planul pe anul viitor impune **respectarea riguroasă a termenelor de punere în funcțiune și scurtarea duratei de realizare a parametrilor proiectați**, adoptarea măsurilor necesare pentru a asigura o îmbunătățire radicală în acest domeniu.

În cel mai scurt timp, va trebui să se stabilească pe fiecare uzină furnizoare programe pentru livrarea utilajelor în concordanță cu graficele de montaj. Va trebui, de asemenea, să se realizeze în bune condiții probele tehnologice, astfel ca noile capacități să producă într-o perioadă cît mai scurtă conform prevederilor din proiecte.

Întreprinderile, centralele, comitetele executive ale consiliilor populare au datoria să acorde o atenție deosebită concretizării pe fiecare fabrică și uzină a măsurilor prevăzute în programul de **recrutare, pregătire și ridicare a calificării cadrelor**. De modul cum se rezolvă această problemă în fiecare întreprindere depinde în cea mai mare măsură realizarea parametrilor proiectați la producție, productivitate și rentabilitate.

Crearea Consiliului muncitoresc pentru controlul activității economico-sociale și comisiilor din întreprinderi ce se vor organiza pe baza hotărîrilor stabilite la Plenara Comitetului Central va aduce o contribuție de seamă la mai buna administrare și gospodărire a fondurilor fixe productive care se vor pune în funcțiune, la folosirea completă a tuturor capacităților de producție — elemente constitutive ale evoluției noastre naționale.

Sporuri însemnate de producție se prevăd a se realiza în toate ramurile pe seama **utilizării cu maximum de randament a materiilor prime, prelucrării lor avansate, transformării acestora în produse cu o valoare economică cît mai ridicată.**

Este necesar să se întreprindă cu fermitate — în direcțiile arătate la plenară — acțiuni convergente, pe toate planurile, în producție, proiectare și cercetare, pentru reducerea consumurilor specifice, diversificarea producției, asimilarea de produse noi, care încorporează mai multă muncă de concepție și de execuție tehnică complexă. În toate unitățile economice trebuie creată o opinie de masă, care să capete un caracter permanent pentru perfecționarea tehnologiilor de fabricație, reproiectarea produselor, folosirea înlocuitorilor. Direcțiile modernizării producției și valorificării superioare a resurselor materiale trebuie concretizate, pe o perioadă mai îndelungată, astfel încît să se poată lua din timp măsurile necesare.

Cu mai multă hotărîre este necesar să se acționeze pentru **concentrarea cercetării științifice** pe problemele prioritare privind valorificarea maximă a resurselor interne de materii prime, modernizarea producției și ridicarea calității, asimilarea de noi produse și tehnologii care să fie finalizate în contribuții concrete la creșterea producției și a eficienței economice.

O condiție hotărîtoare pentru înfăptuirea planului pe 1973 este **îmbunătățirea activității de aprovizionare tehnico-materială.** Echilibrul material al planului este asigurat în condițiile respectării riguroase a indicilor și normelor de consum stabilite. În acțiunea de reducere a normelor de consum, rezultatele obținute pînă în prezent nu sînt încă pe măsura posibilităților și rezervelor existente în toate unitățile economice. În mod deosebit trebuie continuate și intensificate măsurile pentru **economisirea metalului**, atît în întreprinderile producătoare, cît și în cele consumatoare, astfel încît acțiunea în curs de desfășurare să fie încheiată pînă la finele trimestrului I 1973. Un control exigent este necesar să se exercite asupra consumurilor **de metale neferoase** — cupru, nichel, cositor, zinc etc. — urmînd ca repartițiile pentru aceste materiale să se facă trimestrial și numai pe baza unor temeinice justificări din partea beneficiarilor.

În unitățile economice va trebui să se acționeze mai hotărît pentru realizarea măsurilor din programul de **economisire a combustibililor**, punîndu-se accentul pe raționalizarea tuturor consumurilor de combustibili și carburanți, ridicarea substanțială a randamentelor de ardere — prin perfecționarea tehnologiilor și agregatelor — pe recuperarea resurselor energetice secundare. De asemenea, o atenție deosebită trebuie acordată utilizării raționale a energiei electrice și termice, aplicînd un regim sever de economii în acest domeniu.

Pentru desfășurarea ritmică a activității de aprovizionare tehnico-materială, ministerele **de producție**, împreună cu Ministerul Aprovizionării și Comitetul de Stat al Planificării trebuie să intensifice acțiunea de **normare a consumurilor și controlul asupra modului cum se respectă normele stabilite**; să nu admită depășirea sarcinilor de producție decît la produsele cu desfacere asigurată și în cadrul fondului de materiale prevăzut prin plan. Este necesar să se organizeze astfel aprovizionarea, încît să se evite **imobilizările în stocuri supranormative**, să se accelereze viteza de circulație a materiilor prime, materialelor și produselor finite, condiție esențială pentru sporirea eficienței noastre economice.

Tovarăși deputați și deputate,

Planul pe 1973 pune în continuare un accent deosebit pe **dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii.** Pentru folosirea mai eficientă a suprafețelor, potrivit indicațiilor conducerii superioare, în plan au fost propuse schimbări în structura culturilor. Acordînd în continuare atenția cuvenită producției de cereale, au fost sporite suprafețele destinate culturii grîului și, în același timp, au fost majorate, peste prevederile cincinalului, suprafețele destinate plantelor tehnice, urmînd să se obțină cantități sporite de sfeclă de zahăr, in, tutun și alte produse de mare valoare economică. Se prevăd producțiile stabilite în cincinal, la legume și fructe.

Realizarea producției vegetale impune măsuri energice pentru identificarea și trecerea în circuitul agricol a tuturor terenurilor care pot fi luate în cultură și pentru amenajarea cărora se investesc an de an sume importante; intensificarea ritmului de punere în funcțiune a sistemelor de irigații și folosirea rațională a celor date în exploatare, repartizarea judicioasă a culturilor pe zone; asigurarea semințelor din soiuri de înaltă productivitate, precum și adoptarea măsurile organizatorice necesare pentru executarea la timp și în bune condiții a tuturor lucrărilor agricole.

În domeniul creșterii animalelor, sarcinile pentru anul 1973 au fost dimensionate corespunzător septelului, randamentelor realizate în ultimii ani și posibilităților de creștere a acestora. Pentru îmbunătățirea situației existente în sectorul zootehnic au fost prevăzute în plan fondurile necesare procurării animalelor de rasă cu înaltă productivitate. Concomitent cu aceasta este imperios necesar să se acționeze mai ferm pentru sporirea producției de furaje, îndeosebi prin amenajarea și fertilizarea pășunilor naturale, prin mai buna gospodărire și utilizare a izlazurilor comunale; pentru pregătirea și stabilizarea cadrelor, astfel încît să se asigure o creștere mai substanțială a producției de carne, lapte, ouă, lînă și alte produse animaliere.

Prevederile de plan pentru ramura **transporturi** sînt strîns corelate cu necesitățile economiei naționale și cererile populației, au în vedere realizarea unei activități superioare, prin intensificarea acțiunii de optimizare a transporturilor și măsuri de îmbunătățire a utilizării parcului de mijloace de transport în toate unitățile economice.

Stimați tovarăși,

Programul de investiții, pentru anul 1973 însumează aproape 94 miliarde lei și este astfel orientat, în ansamblu și pe ramuri, încît să asigure accelerarea progresului economic și social al țării.

La dimensionarea planului de investiții s-a luat în considerare acțiunea desfășurată în ministere, centrale, întreprinderi și comitetele executive ale consiliilor populare, prin care au fost identificate soluții constructive mai eficiente, posibilități de reducere a investiției specifice, realizîndu-se astfel economii de peste 4,8 miliarde lei față de prevederile din vara acestui an. În asemenea condiții a fost posibil să se includă în plan noi și importante obiective cu caracter productiv în metalurgie, construcții de mașini, materiale de construcții, industria ușoară și în alte sectoare de activitate.

De o importanță deosebită pentru buna gospodărire a fondului național de dezvoltare, pentru sporirea eficienței economice a investițiilor este **raționalizarea frontului de lucru, evitarea dispersării** pe un număr prea mare de șantiere a mijloacelor tehnice, materialelor și forței de muncă, a capacității de organizare și execuție, care determină imobilizarea unor însemnate resurse materiale și bănești.

Așa cum s-a stabilit de către Plenara Comitetului Central, în anul 1973 potențialul de proiectare și execuție va trebui să fie îndreptat cu prioritate spre obiectivele productive, acordînd totodată atenția necesară construcțiilor de locuințe, școli, creșe și spitale. Comitetul de Stat al Planificării, beneficiarii de investiții, constructorii, băncile finanțatoare și organele de control, au datoria să manifeste o exigență maximă pentru concentrarea frontului de investiții, utilizarea în condiții optime a potențialului de care dispunem, livrarea la timp a utilajelor tehnologice, intrarea la termen în funcțiune a celor 489 de capacități noi, care condiționează în mare măsură realizarea producției prevăzute în planul cincinal, eficiența fondului național de dezvoltare economico-socială.

Tovarăși deputați și deputate,

Proiectul de plan pe anul 1973 prevede creșterea volumului **comerțului exterior** cu 21,5 la sută față de anul în curs. S-a avut în vedere lărgirea schimburilor comerciale și a colaborării economice cu țările membre ale C.A.E.R., acționînd pentru înfăptuirea Programului complex de dezvoltare a cooperării în producție cu țările din această organizație; s-a prevăzut dezvoltarea relațiilor economice cu toate țările socialiste, precum și cu alte state, pe baza principiilor politicii externe a statului nostru.

Ministerele, centralele și întreprinderile trebuie să ia măsuri pentru respectarea cu strictețe a sarcinilor de export, asigurînd desfășurarea ritmică a producției, punerea în funcțiune la termen a noilor capacități, atingerea parametrilor proiectați, asimilarea unor produse noi de calitate superioară.

Printr-o prospectare mai bună a pieței externe și folosirea conjuncturii, va trebui să se obțină prețuri cît mai avantajoase la export și import, în vederea creșterii eficienței comerțului nostru exterior. Pentru consolidarea și lărgirea piețelor externe de desfacere a mărfurilor românești, o grijă deosebită trebuie acordată îndeplinirii obligațiilor care decurg din contractele încheiate cu partenerii externi, în special în ce privește termenele de livrare și condițiile de calitate. Este necesar, de asemenea, mai multă inițiativă în abordarea și finalizarea acțiunilor de cooperare în producție și în alte domenii, ridicarea eficienței acestei activități prin valorificarea superioară a potențialului nostru de cercetare, proiectare și execuție, a resurselor noastre materiale și umane.

În condițiile eforturilor deosebite pe care le face economia națională pentru asigurarea resurselor valutare necesare, se impune realizarea de **economii la importuri** prin reducerea normelor de consum și asigurarea într-o și mai mare măsură a materialelor, utilajelor, subansamblelor și pieselor de schimb din producția internă. Pe toate treptele organizatorice este necesar să se instituie un control sever asupra utilizării fondurilor valutare.

Stimați tovarăși,

La recenta Plenară a Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că: „Problema centrală a planului pe 1973, ca de altfel a întregului cincinal, de a cărei soluționare depinde accelerarea dezvoltării economiei românești, o constituie îmbunătățirea calitativă a întregii activități economice, **creșterea eficienței economice** în toate sectoarele producției materiale".

Planul pe 1973 are în vedere o **creștere a productivității muncii**, față de 1972, în industria republicană cu peste 9 la sută, iar în construcții cu 7 la sută, ritmuri superioare celor din cincinal.

Realizarea sarcinilor prevăzute în plan impune concretizarea programului privind creșterea productivității muncii pînă la fiecare uzină, secție și loc de muncă, acordînd toată atenția extinderii mecanizării și automatizării proceselor de producție, perfecționării tehnologiilor de fabricație, bunei pregătiri a cadrelor, extinderii acordului global, a formelor de salarizare de natură să stimuleze realizarea unei producții fizice suplimentare, concomitent cu întărirea controlului și disciplinei în muncă. Pentru

(Continuare în pag. a III-a)

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

(Urmare din pagina a II-a)

utilizarea cît mai eficientă a diferitelor categorii de salariați, trebuie să se acorde o atenție deosebită elaborării și aplicării normativelor de personal, repartizînd cadrele tehnice, economice și de specialitate în primul rînd în sectoarele legate nemijlocit de producție și investiții de cercetare și proiectare.

Trebuie să se imprime acțiunii de organizare științifică a producției și muncii un caracter permanent, antrenînd la realizarea acesteia mase cît mai largi de lucrători, astfel încît fiecare om al muncii să devină un factor activ în găsirea de noi soluții de creștere a producției, a productivității și a rentabilității economice.

Reducerea costurilor de producție și a cheltuielilor materiale pe unitatea de produs și pe această bază ridicarea continuă a rentabilității, este o problemă fundamentală a creșterii venitului național. Este pe deplin justificată critica formulată de conducerea partidului că nu s-a reușit încă să fie evidențiate și puse în valoare toate rezervele existente în acest domeniu. De aceea, sarcinile din planul pe 1973 trebuie considerate ca minimale. Este necesar să se întocmească programe de măsuri concrete pe baza cărora să se acționeze permanent asupra reducerii consumurilor specifice, reproiectării produselor din fabricația curentă și asimilării de produse noi, eliminării cheltuielilor care încarcă nejustificat prețul de cost. Trebuie eliminate lipsurile existente în acest domeniu, luptînd cu hotărîre împotriva rebuturilor, a cheltuielilor neproductive și a risipei sub orice formă s-ar manifesta. Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Aprovizionării și băncile, împreună cu ministerele de producție, centralele și întreprinderile trebuie să acționeze cu mai multă fermitate, exercitînd un control exigent pentru întărirea disciplinei de plan, a disciplinei economiei în toate sectoarele de activitate, de la întreprindere și pînă la scara economiei naționale.

Tovarăși deputați,

Intreaga construcție a planului pe anul 1973 este concepută astfel încît să **asigure creșterea sistematică a nivelului de trai**, corespunzător programului stabilit de Congresul al X-lea și Conferința Națională a partidului.

Creșterea mai accentuată a venitului național creează condiții pentru ca în anul viitor fondul de consum să fie mai mare cu 3,4 miliarde lei decît s-a prevăzut în planul cincinal. Vor fi create în 1973 peste 230 mii noi locuri de muncă, realizînd astfel în primii trei ani ai cincinalului cîte 700 mii locuri de muncă din cele 1 milion stabilite pentru întreaga perioadă 1971—1975.

Consecvența cu care partidul nostru urmărește ridicarea nivelului de trai al populației își găsește o elocvență expresă în faptul că acțiunea începută în acest an, pentru majorarea salariilor mici va continua și în anul viitor la alte categorii de salariați. Se prevede ca în anul viitor salariul real să crească față de 1972 cu 1,8 la sută. Volumul desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist va fi cu 11,1 la sută mai mare decît în anul 1972 și superior cu peste 4 miliarde lei prevederilor din cincinal. S-a acordat o atenție deosebită asigurării cerințelor de sezon ale populației prin stabilirea și de acțiuni pentru ca, în sumele obligatorii, principalele grupe de mărfuri din aceste categorii. În anul viitor se vor construi 2 400 noi săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, liceal și profesional, circa 22 mii locuri în internate și noi săli pentru învățămîntul superior. Rețeaua de servire a populației prin unități va spori cu 4 200 puncte. Se va urmări ca programul sortimentar de mărfuri și a serviciilor de cererea și a exigențele. Pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit, planul pe anul care vine prevede construcția a 130 000 apartamente, în loc de 120 000 apartamente, cît se stabilise inițial; construcțiile se vor asigura cu cadrul grafic de confort al locuințelor.

Aceste prevederi demonstrează că hotărîrea politică a partidului și statului nostru este ferm și consecvent orientată spre creșterea prosperității poporului și ridicarea pe o treaptă tot mai înaltă a bunăstării întregului popor român.

Tovarăși deputați,

Potrivit prevederilor alineatului, propun Marii Adunări Naționale să aprobe cuprinsul planului pe 1973, arătat în anexă la proiectul de lege pentru adoptarea planului pe anul 1973.

Stimați tovarăși,

În încheierea acestui raport, doresc să subliniez încă o dată importanța covîrșitoare pe care o prezintă pentru activitatea de planificare, pentru întreaga dezvoltare economico-socială a țării, dezbaterea amplă a proiectului de plan pe anul următor în recenta plenară a Comitetului Central al partidului, cu participarea largă a numeroși activiști de partid și de stat, directori de centrale și mari unități economice, oameni de știință, specialiști din diferite domenii de activitate.

Îmbogățirea sarcinilor rezultate din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu și din hotărîrile plenarei constituie chezășia realizării cu succes a obiectivelor cuprinse în planul pe anul viitor.

Cu convingerea fermă că sînt întrunite toate condițiile pentru a da viață obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională a partidului, vă rog — stimați tovarăși deputați și deputate — să investiți cu putere de lege prevederile planului pe anul 1973, ale bugetului pentru îndeplinirea cincinalului, pentru accelerarea mersului înainte al României socialiste pe calea progresului și civilizației.

În timpul codrii

Expunerea la proiectul de lege pentru adoptarea Bugetului de Stat pe anul 1973

— prezentată de deputatul FLOREA DUMITRESCU —

Stimați tovarăși deputați și deputate,

Din însărcinarea Consiliului de Miniștri, vă rog să-mi permiteți să prezint Marii Adunări Naționale, spre dezbatere și adoptare, proiectul bugetului de stat al Republicii Socialiste România pe anul 1973.

Proiectul de buget pe anul viitor este întocmit în concordanță cu proiectul planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1973, asigurînd mijloacele financiare necesare înfăptuirii obiectivelor și acțiunilor stabilite. În proiectul de buget se reflectă, totodată, sarcinile trasate de Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 19—21 iulie anul curent, cu privire la creșterea eficienței economice în toate sectoarele de activitate.

Prevederile cuprinse în proiectul de buget sînt rezultatul conlucrării strînse dintre Ministerul Finanțelor, Comitetul de Stat al Planificării, Banca Națională și băncile specializate, celelalte organe centrale de sinteză, ministerele și comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București.

Întreaga activitate de elaborare a proiectului bugetului de stat a fost îndrumată și orientată permanent de conducerea de partid și de stat, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, care a dat indicații deosebit de importante cu privire la prioritățile și opțiunile economico-financiare, a stabilit măsuri pentru identificarea și mobilizarea rezervelor existente în economie, pentru utilizarea cît mai rațională a fondurilor.

Proiectul bugetului a fost îmbunătățit pe baza hotărîrilor adoptate de Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român în ședința din 17 noiembrie 1972 și supus dezbaterilor și aprobării Plenarei Comitetului Central al Partidului din 20—21 noiembrie a. c.

Tovarăși,

În anul 1972, poporul român, sub conducerea partidului, a obținut succese remarcabile în toate domeniile vieții economice, care s-au reflectat și în creșterea resurselor financiare ale statului. Drept urmare, bugetul de stat pe anul 1972 se va încheia la venituri cu 154 miliarde lei și la cheltuieli cu 149,2 miliarde lei, rezultînd un excedent de 4,8 miliarde lei.

Proiectul bugetului de stat pe anul 1973 prevede, atît la venituri, cît și la cheltuieli, suma de 170,7 miliarde lei, prezentîndu-se echilibrat. Proiectul include o rezervă bugetară de 1 miliard lei la dispoziția Consiliului de Miniștri și de 311 milioane lei la dispoziția comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București.

Dezvoltarea rapidă și multilaterală a economiei noastre naționale implică, în mod obiectiv, o creștere accentuată a răspunderii tuturor factorilor care contribuie la crearea, repartizarea și utilizarea resurselor financiare necesare acestei dezvoltări, sporirea preocupării de a folosi toate rezervele, a promova spiritul de economie în toate unitățile socialiste, a împiedica irosirea mijloacelor materiale și a banului public.

Sub semnul acestei cerințe, organele centrale de sinteză, ministerele și comitetele executive ale consiliilor populare au examinat resursele și necesitățile financiare ale economiei naționale, au acționat pentru dimensionarea mai judicioasă a fondurilor pe fiecare destinație, pentru îndreptarea mijloacelor materiale și financiare spre obiectivele majore legate de dezvoltarea economică și creșterea necontenită a nivelului de trai, pentru eliminarea cheltuielilor care nu sînt de strictă necesitate și restrîngerea cheltuielilor administrativ-gospodărești.

Cu toate că la elaborarea proiectului de buget s-au avut în vedere măsuri severe de economii, se impune examinarea în continuare a posibilităților de reducere a cheltuielilor, îndeosebi a celor neproductive. Cu prilejul elaborării planurilor economico-financiare, la nivelul fiecărei întreprinderi și centrale, al tuturor unităților socialiste, cît și pe parcursul execuției planurilor, va trebui să adîncim și să extindem procesul de raționalizare a cheltuielilor.

Totodată, este necesar să ne preocupăm în mod permanent ca fondurile înscrise în planurile financiare să fie utilizate numai pentru obiective și acțiuni prevăzute în plan, cu respectarea normelor și normativelor stabilite, sub un control riguros, exercitat pe toate treptele, în toate unitățile, de sus și pînă jos, asupra legalității, eficienței și oportunității cheltuielilor.

Pentru traducerea în viață a prevederilor Legii finanțelor, votată în actuala sesiune a Marii Adunări Naționale, la unitățile socialiste trebuie accentuat controlul preventiv care să sesizeze și să prelungească fenomenele economice care ar putea avea efecte negative.

Toate aceste măsuri au scopul de a asigura utilizarea cu eficiență a tuturor resurselor financiare, dirijarea lor pentru dezvoltarea mai accelerată a economiei, pentru ridicarea neîncetată a bunăstării poporului — țelul suprem al politicii partidului nostru.

Stimați tovarăși,

Corespunzător orînduirii noastre și structurii economiei naționale, majoritatea covîrșitoare a veniturilor prevăzute în proiectul bugetului de stat pe anul următor provine de la unitățile socialiste. Impozitele și taxele de la populație — aplicate în spiritul principiului echității socialiste — sînt prevăzute la suma de 15,9 miliarde lei, ceea ce reprezintă 9,3 la sută din totalul veniturilor.

Volumul total al acumulărilor bănești — beneficii, impozit pe circulația mărfurilor și impozit de regularizare — al unităților economice este prevăzut la peste 130 miliarde lei, în creștere cu circa 21 miliarde lei față de anul 1972. Dintre elementele acumulărilor bănești, cea mai accentuată creștere se înregistrează la beneficii. Din titlul beneficiilor, se propune ca aproape 40 la sută, cu 6,6 miliarde lei mai mult ca în 1972, să rămînă la dispoziția unităților economice pentru satisfacerea unor nevoi proprii: efectuarea de investiții, creșterea mijloacelor circulante, constituirea fondurilor de premiere, a celor de rezervă etc.

Creșterea volumului de acumulări bănești, îndeosebi a beneficiului, trebuie să se realizeze în fiecare întreprindere, în fiecare unitate economică, atît pe seama factorului cantitativ, și anume sporirea continuă a volumului de activitate, cît și în special pe seama creșterii rentabilității, a venitului net la 1 000 lei fonduri de producție.

După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea făcută la ședința Plenarei a Comitetului Central al Partidului Comunist Român: „eficiența rentabilității este criteriul primordial al îmbunătățirii calitative a activității economice". Realizarea acestui obiectiv impune accentuarea preocupărilor unităților economice pentru folosirea intensivă a capacităților și suprafețelor de producție existente, atingerea fără întîrziere a parametrilor proiectați la noile capacități, reducerea cheltuielilor de producție și de circulație, restrîngerea consumurilor materiale, creșterea continuă a calității produselor, obținerea pe această bază a unor rezultate economico-financiare superioare.

Îndeplinirea legăturii de desfășurarea, pe un front larg, a „ofensivei pentru creșterea eficienței" privește toate unitățile economice, din toate ramurile — industrie, agricultură, construcții, transporturi etc. — având în vedere că, pe fondul general al succeselor obținute, se mai constată neajunsuri în activitatea unor unități.

Deși volumul absolut al beneficiilor și rata rentabilității au crescut pe ansamblul economiei și pe ramuri, se mențin totuși încă unități economice — în agricultură, industria extractivă, industria alimentară, economia forestieră, construcții — care nu își acoperă cheltuielile din venituri proprii. Va trebui ca unitățile în cauză, centralele, ministerele, cu sprijinul organelor financiar-bancare, să elaboreze programe cuprinzînd măsuri hotărîte pentru reducerea și lichidarea pierderilor, astfel ca fiecare unitate să-și acopere cheltuielile și să devină rentabilă.

Tovarăși,

Ca și în anii precedenți, cea mai mare parte a cheltuielilor înscrise în proiectul bugetului de stat, anume 56,7 la sută, însumînd aproape 97 miliarde lei, este îndreptată spre finanțarea economiei noastre naționale. Din această sumă, 41 miliarde lei sînt alocate investițiilor centralizate. Ținînd seama și de celelalte resurse alocate din fondul național de dezvoltare, rezultă că se vor cheltui pentru investiții centralizate 50,8 miliarde lei.

Avînd în vedere că utilizarea cu maximă eficiență a acestor importante fonduri este un imperativ de prim ordin în etapa actuală, se impune accentuarea preocupării proiectanților, beneficiarilor de investiții, constructorilor, precum și a organelor de planificare și finanțare care avizează investițiile, pentru dimensionarea mai judicioasă a investițiilor, pentru realizarea lor cu costuri mai reduse, pentru evitarea oricărei obiecte inutile, construcții supradimensionate, soluții constructive costisitoare sau finisaje exagerate, pentru scurtarea duratelor de execuție prevăzute, darea în producție în termene cît mai scurte a noilor capacități.

În activitatea de finanțare și creditare a investițiilor, băncile vor trebui să-și sporească exigența la eliberarea fondurilor, să întărească controlul în toate fazele de executare a investițiilor, să prevină risipa și neajunsurile ce se mai manifestă pe unele șantiere.

Pentru ridicarea competitivității produselor, a eficienței economiei noastre în ansamblu, în proiectul bugetului de stat s-au prevăzut 22 miliarde lei rapoarte de creditare pe termen lung, se vor acorda fonduri proprii ale unităților cooperatiste, pentru dezvoltarea bazei lor materiale. De asemenea, au prevăzute 22 miliarde lei, alocații pentru efectuarea unor acțiuni agroameliorative, pentru plata specialiștilor, pentru îmbunătățirea unor valori din unitățile agricole cooperatiste.

Pentru dezvoltarea mijloacelor circulante, în proiectul bugetului de stat pe anul 1973 s-au prevăzut fonduri în sumă de 12 miliarde lei, la care se vor adăuga circa 5 miliarde lei, din care se acordă de bănci pentru creșterea de mijloace circulante, rambursabile la finele anului din beneficiile unităților economice.

Trebuie subliniat că în proiectul bugetului de stat se mențin toate reglementările privind îmbunătățirea disciplinei financiare a unităților din industria cărții, industria materialelor de construcții, economia locală și imobiliară, precum și în alte domenii. De asemenea, în timp ce alte întreprinderi din acestea sînt din alte ramuri de finanțare, bugetele unităților publice și materialele respective, cînd ce le cuprind greșelile în activitatea lor.

Totodată, sumele de cheltuieli și venituri ale unităților publice, care trebuie cuprinse în bugetele centrale, ale bugetelor locale, cu aprobarea organelor financiare și bancare, să stabilească măsuri concrete pe fiecare unitate pentru îmbunătățirea acestor cheltuieli, pentru folosirea cu eficiență a mijloacelor circulante.

În proiectul de buget pe anul 1973 s-au prevăzut pentru activitatea economică 21 miliarde lei. Adăugînd și cheltuielile din sfera acțiunilor economice, rezultă că efortul financiar pentru acest important sector se va ridica la circa 47 miliarde lei.

În legătură cu activitatea de comerț exterior, este de subliniat că, în anul 1972, s-au obținut o serie de rezultate pozitive. Ținînd seama de creșterea importantă a volumului comerțului exterior, este necesar ca, în continuare, să acționăm pentru obținerea unor prețuri avantajoase pe piața externă, pentru realizarea unui sport net de valută cît mai mare. Urmărind în continuare satisfacerea riguroasă a obligațiilor noastre de plată față de partenerii externi, să asigurăm totodată încasarea la timp a creanțelor noastre bănești rezultate din operațiunile de comerț exterior și din celelalte operațiuni cu străinătatea.

În cadrul preocupărilor de lărgire a colaborării economice cu țările socialiste, un loc important l-au ocupat măsurile întreprinse pentru punerea în aplicare a prevederilor din Programul complex al țărilor membre ale C.A.E.R., menite să contribuie la adîncirea și perfecționarea colaborării valutar-financiare dintre aceste țări. În același timp, s-au lărgit relațiile financiare cu celelalte țări socialiste.

Pornind de la necesitatea participării mai intense la diviziunea mondială a muncii, de la posibilitățile pe care le oferă promovarea mai largă, pe toate planurile, a cooperării economice internaționale, țara noastră s-a preocupat de extinderea legăturilor și cu alte organisme financiare internaționale. În acest context, se bucură deosebita atenție de aderare a României la Fondul Monetar Internațional și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, instituții specializate ale Organizației Națiunilor Unite.

Tovarăși,

În proiectul de buget, pentru activitatea social-culturală s-a prevăzut suma de 43,3 miliarde lei, cu 4,3 miliarde lei mai mult decît în anul 1972. Creșterea se datorește îndeosebi majorării pensiilor, a salariilor mici, a alocațiilor de stat pentru copii, precum și demersurilor prevăzute în plan pentru reducerea de unități din sfera social-culturală.

Pentru a illustra efortul făcut de stat în acest sector, se poate arăta că în anul 1973 cheltuielile medii pe o familie pentru învățămînt, cultură, sănătate și asistență socială, ajutor de stat pentru copii, pensii și alte drepturi social-culturale vor fi de peste 7 000 lei, față de circa 5 000 lei în anul 1971.

Alături de cheltuielile social-culturale, statul va continua să facă însemnate eforturi pentru construcția de locuințe, investind importante fonduri în acest scop. Totodată, prin Casa de Economii și Consemnațiuni se vor acorda populației credite pentru construcția de locuințe proprietate personală în sumă de 3 miliarde lei. Este de menționat că, la finele anului 1973, soldul creditelor de acest fel acordate populației se va ridica la peste 18 miliarde lei.

Toate acestea se înscriu în contextul de măsuri luate, an de an, pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, îndeosebi prin creșterea veniturilor nominale din salarii și alte forme de remunerare a muncii. Ținînd seama că în ultimii ani indicele general de prețuri cu amănuntul s-a menținut practic la același nivel, rezultă că sporirea veniturilor s-a reflectat în creșterea puterii de cumpărare a populației. Aceasta constituie o dovadă evidentă a stabilității monedei noastre naționale.

Bugetele locale, parte integrantă a bugetului de stat, se propun pe anul 1973 la suma de 26,7 miliarde lei.

Veniturile proprii ale bugetelor locale se prevăd la suma de 24,2 miliarde lei, acoperind aproape 91 la sută din totalul cheltuielilor. În opt județe — și anume, Bacău, Brașov, Brăila, Cluj, Mureș, Prahova, Sibiu, Timiș — și în municipiul București, veniturile vor depăși cheltuielile, diferența vărsîndu-se la bugetul republican. Pentru echilibrarea bugetelor celorlalte județe, se vor acorda cote defalcate din impozitul pe salarii în sumă de circa 3 miliarde lei și subvenții de 2,4 miliarde lei. Ținînd seama de vărsămintele bugetelor locale excedentare, bugetul republican va suporta efectiv circa 2,5 miliarde lei pentru echilibrarea bugetelor locale.

Din totalul cheltuielilor bugetelor locale, 59 la sută sînt destinate acțiunilor social-culturale și 35,4 la sută finanțării economiei locale. În afară de sumele înscrise în bugete, organele locale vor putea folosi — potrivit legii — o seamă de resurse suplimentare, îndeosebi venituri realizate peste plan, atît de la unitățile locale, cît și de la cele republicane ce se află pe teritoriul lor.

Este necesar ca organele locale de stat de la județe, municipii, orașe și comune, unitățile subordonate acestora, să acționeze permanent pentru realizarea și depășirea prevederilor la fiecare capitol de venituri, pentru utilizarea fondurilor cu eficiență ridicată, astfel încît acestea să aducă foloase substanțiale atît colectivității în ansamblu, cît și fiecărui cetățean.

Tovarăși,

În conformitate cu prevederile legii, vă supun spre adoptare contul general de încheiere a exercițiului bugetar pe anul 1971, care cuprinde la venituri 138,6 miliarde lei, iar la cheltuieli 134,2 miliarde lei, cu un excedent de 4,4 miliarde lei, ce se datorește pe de o parte, realizării unor venituri peste plan, iar pe de altă parte, efectuării unor cheltuieli sub prevederile bugetare.

Stimați tovarăși,

Rezultatele economice și financiare cu care se va încheia anul 1972, stăruința, priceperea și hărnicia poporului român, realismul și caracterul științific al politicii economice și financiare a partidului nostru constituie chezășia realizării în cele mai bune condiții a planului și bugetului de stat pe anul 1973, obținerii de noi succese în dezvoltarea economico-socială a României.

Expunerea la proiectul de lege privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor

— prezentată de tovarășul PETRE LUPU —

Stimați tovarăși deputați,

Vă rog să-mi permiteți ca, din însărcinarea Consiliului de Miniștri, să vă prezint spre adoptare proiectul de lege privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor.

Orînduirea noastră socialistă dă o înaltă prețuire pensionarilor, care se bucură de respectul întregului popor, pentru munca rodnică care au desfășurat-o timp îndelungat în diferite sectoare ale activității economice și sociale. Pe măsura dezvoltării economiei și a sporirii veniturului național, an de an sînt alocate fonduri tot mai însemnate pentru plata pensiilor de toate categoriile, care să asigure pensionarilor condiții de viață din ce în ce mai bune. Vă este cunoscut că, chiar la începutul acestei luni, pensiile de asigurări sociale au fost majorate în medie cu 16 la sută. În bugetul anului viitor, fondurile totale destinate plății pensiilor vor fi cu 24 la sută mai mari față de anul 1972.

Pe linia preocupărilor pentru soluționarea problemelor ce interesează pe pensionari se înscrie și proiectul de lege ce vă este prezentat.

În vederea satisfacerii unor nevoi specifice, au luat ființă, începînd încă de acum peste 30 ani, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, organizate ca asociații întemeiate pe principiul mutualității. Ele funcționează în conformitate cu Decretul nr. 204 din 1951. De atunci, aceste case au cunoscut o continuă dezvoltare, astfel că, în prezent, funcționează 146 de case cu peste 600 000 membri. Principalele activități ale caselor de ajutor reciproc constau în acordarea de împrumuturi rambursabile și de ajutoare în caz de deces, precum și în organizarea unor acțiuni social-culturale. În același timp, pe lîngă unele case sînt organizate mici ateliere de cizmărie, croitorie, în care lucrează pensionari și care deservesc pe pensionari și membrii lor de familie.

În cursul anului trecut, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor au acordat aproape 300 000 de împrumuturi, însumînd peste 300 milioane lei, din fondurile pe care le-au acumulat din încasările anilor anteriori, cît și din ratele de restituire a împrumuturilor; de asemenea, s-au acordat peste 31 000 ajutoare de deces în sumă de circa 32 milioane lei.

În ultimii ani, activitatea unora dintre aceste case s-a lărgit prin organizarea de cercuri culturale, precum și prin atragerea pensionarilor la diferite acțiuni cu caracter obștesc, oferindu-le astfel, și pe această cale posibilitatea și, în același timp, satisfacția participării, pe măsura capacității lor, la viața socială.

Se poate afirma că aceste case îndeplinesc un rol tot mai important în viața pensionarilor, care manifestă de aceea un interes crescînd față de activitatea lor tot mai bogată.

Tovarăși deputați,

Sporirea în ultimele două decenii a numărului salariaților din economie, ca urmare a creșterii, în ritm înalt, a potențialului economic al țării și a dezvoltării activităților social-culturale, a determinat și sporirea corespunzătoare a numărului pensionarilor de asigurări sociale de stat. În aceeași perioadă, pensia medie de asigurări sociale a crescut de peste cinci ori.

Creșterea numărului și a veniturilor pensionarilor și, implicit, a resurselor financiare ale caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor au lărgit simțitor posibilitățile organizatorice și baza materială pentru dezvoltarea activității acestor case. Ca urmare, multe dintre ele au solicitat îmbunătățirea actualelor reglementări, pe baza cărora sînt organizate, în sensul punerii de acord a acestora cu necesitățile și posibilitățile lor sporite. Totodată este cunoscut faptul că prin introducerea dreptului la pensie pentru membrii cooperativelor agricole de producție și îmbunătățirea unor reglementări în domeniul pensiilor, care privesc pe alți oameni ai muncii, s-a lărgit considerabil numărul persoanelor cuprinse în diferite sisteme de pensii, ceea ce pune problema creării cadrului legal pentru ca și aceste categorii de pensionari să se poată asocia în case de ajutor reciproc.

Avînd în vedere toate acestea, s-a elaborat, cu consultarea organelor interesate, proiectul de lege ce vi se prezintă spre aprobare.

În proiect se prevede ca — spre deosebire de reglementarea actuală — să se poată asocia în case de ajutor reciproc, pe lîngă pensionarii de asigurări sociale de stat și pensionarii care fac parte din alte sisteme de asigurări sociale și pensii, inclusiv pensionarii cooperativelor agricole de producție.

Potrivit proiectului de lege, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor se organizează pe zone teritoriale — adică, pe orașe și municipii, ori pe mai multe localități urbane sau rurale, fie din pensionari aparținînd aceluiași sistem de asigurări sociale și pensii, fie din pensionari aparținînd unor sisteme diferite; de asemenea, la casele care funcționează în prezent, se vor putea înscrie, pe lîngă pensionarii de stat și pensionari din alte sisteme de pensii, pe baza aprobării de principiu a adunărilor generale ale caselor respective, urmînd ca aprobările nominale de admitere să fie date de către consiliile de conducere ale caselor respective.

Corespunzător cu posibilitățile actuale, sporite, ale acestor case, în proiectul de lege s-a definit mai cuprinzător scopul lor și anume: sprijinirea pensionarilor prin acordarea de împrumuturi și ajutoare, organizarea unor activități culturale, artistice și de agrement, prestarea contra plată a unor servicii pentru membrii casei și membrii lor de familie, prin folosirea muncii unor pensionari, precum și alte acțiuni de întrajutorare.

În proiectul de lege se mai precizează sursele de venituri, dobînda ce se percepe pentru împrumuturi, fondurile ce se pot constitui și ce acțiuni pot fi finanțate cu aceste fonduri. Din fondurile proprii ale caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor se vor putea finanța unele amenajări și dotări de spații destinate desfășurării activității caselor, construirea, amenajarea și dotarea unor unități proprii de tratament balnear sau cămine pentru pensionari ș.a.

În spiritul principiilor cu privire la munca și conducerea colectivă, pe care le promovează partidul și statul nostru, în toate domeniile de activitate, în proiectul de lege sînt precizate mai bine organele colective de conducere a caselor, precum și răspunderea acestor organe în legătură cu administrarea mijloacelor materiale și bănești ce le sînt încredințate.

S-a considerat, necesar, de asemenea, că în proiectul de lege să se precizeze atribuțiile comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București de a îndruma și sprijini casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, precum și sarcina Ministerului Muncii de a asigura îndrumarea unitară, metodologică, de specialitate, în acest domeniu.

După adoptarea legii al cărei proiect vă este prezentat și în conformitate cu prevederile ei, se va elabora un statut cadru, pe baza și în limitele căruia urmează ca adunările generale ale caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor să adopte statutele lor proprii după care vor funcționa în viitor.

Stimați tovarăși deputați,

Considerînd că reglementările prevăzute în proiectul de lege privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor sînt de natură să asigure cadrul legal necesar desfășurării în viitor, în mai bune condiții, a activității acestor instituții cu caracter obștesc, în interesul masei pensionarilor din țara noastră, vi-l prezint spre examinare, exprimîndu-mi totodată convingerea că va fi adoptat de Marea Adunare Națională.

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

(Urmare din pag. I)

Codul Muncii al Republicii Socialiste România. Textul Codului Muncii, al cărui proiect a fost publicat în presă și supus dezbaterii publice, va apare în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România.

Tovarășul Manea Mănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Comitetului de Stat al Planificării, a prezentat expunerea la proiectul de lege pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1973.

În continuare, avîndu-se în vedere strînsa legătură dintre planul de dezvoltare economico-socială și bugetul de stat, la propunerea Biroului Marii Adunări Naționale, tovarășul Florea Dumitrescu, ministru finanțelor, a prezentat expunerea la proiectul de lege pentru adoptarea Bugetului de Stat pe anul 1973.

La aceste puncte ale ordinii de zi, deputatul Aurel Vijoli, președintele Comisiei economico-financiare, a prezentat Raportul comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale.

La dezbaterea acestor două proiecte de legi au luat cuvîntul deputații: Constantin Drăgan, prim-secretar al Comitetului județean-Brașov al P. C. R., Constantin Stanciu, maistru la Uzinele „Timpuri Noi"-București, Elena Peter, tehnician la Fabrica „Clujana", vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R., Angelo Miculescu, ministrul agriculturii, industriei alimentare și apelor, Mitrea Băluță, tehnician la Exploatarea minieră Motru, Ion Spătărelu, președintele C.A.P. „Gheorghe Doja", județul Ialomița, Ioniță Bagiu, directorul Uzinei mecanice din Timișoara, Matei Ghigiu, ministrul construcțiilor industriale, Nicolae Vereș, prim-secretar al Comitetului județean-Mureș al P.C.R., Eleonora Cojocaru, muncitoare, secretarul Comitetului de partid al Fabricii de confecții și tricotaje București.

După discuția generală, proiectul de lege pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1973 a fost dezbătut pe articole. Prin vot secret, Marea Adunare Națională a aprobat Legea pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1973.

De asemenea, Marea Adunare Națională a dezbătut pe articole, și apoi a aprobat prin vot secret, Legea pentru adoptarea Bugetului de Stat pe anul 1973.

Trecîndu-se la ultimul punct al ordinii de zi, deputatul Petre Lupu, ministrul muncii, a prezentat expunerea la proiectul de lege privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor. Deputatul Csogor Lajos, vicepreședinte al Comisiei pentru sănătate, muncă și asigurări sociale, a expus raportul acestei comisii și al Comisiei juridice la acest proiect de lege.

S-a trecut, apoi, la discuția pe articole a proiectului de lege. Marea Adunare Națională a adoptat, prin vot secret, legea privind Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor.

Ordinea de zi fiind terminată, s-au încheiat lucrările primei părți a celei de-a noua sesiuni a actualei legislaturi. Data cînd va avea loc următoarea ședință în plenul Marii Adunări Naționale va fi anunțată din timp.

În continuare, Comisiile permanente ale Marii Adunări Naționale își vor desfășura lucrările în legătură cu sarcinile ce le revin.

(Agerpres)

În timpul unei pauze a lucrărilor sesiunii Marii Adunări Naționale

Se predă lecția „Cîmpul magnetic" elevilor anului III C ai Liceului „Mihail Sadoveanu"-București
Foto: EM. TÂNJALĂ

PROPAGANDISTUL ȘI CERCUL SĂU DE ÎNVĂȚĂMÎNT POLITIC

Autoritatea se dobîndește în activitate

Uneori, în munca de propagandă, în locul organizării unor acțiuni care să se întemeieze pe cunoașterea reală a complexității vieții colectivelor de tineri, pe investigația atentă în sfera de interese și preocupări a fiecărui tînăr, se preferă calea — mai comodă — a unor rezolvări lineare. Cît de dăunătoare este o asemenea practică reiese pregnant din examinarea unor stări de fapt existente în organizația U.T.C. a Uzinei de utilaj chimic „Griviță Roșie" din Capitală. Este evidentă aici tendința spre soluții comode a celor răspunzători de buna organizare a învățămîntului politic-ideologic U.T.C.

Fiecare organizație U.T.C. are multiple posibilități de a asigura învățămîntului politic-ideologic un pronunțat caracter formativ. Pentru a răspunde acestei exigențe îi stau la dispoziție modalități dintre cele mai eficiente: cicluri diferențiate prin conținutul tematic și forme de realizare (expuneri, dezbateri, dialoguri); posibilitatea pe care o are fiecare tînăr ca, în perspectiva mai multor ani, să studieze și să aprofundeze o tematică bogată, un vast material bibliografic; dreptul de opțiune al tinerilor pentru una din modalitățile de pregătire politică. Desigur, folosirea adecvată a tuturor acestor forme cere responsabilitate, cere eforturi, cere pricepere. Comitetul U.T.C. al Uzinei de utilaj chimic „Griviță Roșie" a evitat însă o asemenea angajare, recurgînd la o modalitate surprinzător de simplistă: uniformizarea pregătirii politico-ideologice.

Anul trecut, tinerii din uzină — cei care nu urmează cursurile învățămîntului de partid sau ale liceului seral — au fost cuprinși în cadrul ciclului „Tradițiile revoluționare ale clasei muncitoare și ale P.C.R.". *Pentru acest an a fost ales un alt ciclu:* „Tineretul și societatea românească contemporană". *În aceste condiții, cei trei propagandiști din uzină — o juristconsultă și doi ingineri — sînt tentați să unifice cercurile, considerînd că astfel vor asigura* „un nivel calitativ mai ridicat". *Cît privește cel de-al patrulea cerc, tot din ciclul mai sus-amintit, activitatea lui va începe cînd propagandista (activistă a Comitetului municipal București al U.T.C.) se va prezenta în uzină. În legătură cu data deschiderii acestui cerc la comitetul U.T.C. al uzinei nu am putut afla nimic precis. Întrebarea este: se regăsesc oare tinerii, cu preocupările lor, cu ideile și gîndurile lor, în acest sistem simplificat la maximum? Au ei sentimentul participării efective la organizarea acestei activități? Din păcate, răspunsul nu poate fi pozitiv. Cel puțin deocamdată. Din cîteva întîlniri succesive cu tinerii „Griviței Roșii" am desprins imaginea unui colectiv unit, dar extrem de divers. Am cunoscut tineri sociabili și tineri retrași, tineri în stare să analizeze evenimentele politice prin prisma unei pregătiri teoretice deosebite și tineri care nu găsesc alte argumente decît intuiția; tineri extrem de conștiincioși în muncă și tineri cu atitudini ce contravin disciplinei muncii. Am vizitat căminul uzinei unde am întîlnit uteciști cărora nu numai că nu li s-a cerut vreodată să opteze pentru o anumită formă de învățămînt politic-ideologic, dar care nici măcar nu aflaseră de existența unei asemenea modalități de pregătire. În mod normal, ei ar trebui să poată opta, în raport de preocupările lor și de gradul de pregătire, fie pentru un cerc de inițiere politică, fie pentru un cerc din cele patru cicluri tematice prevăzute în instrucțiunile C.C. al U.T.C., pentru un cerc de dezbateri ideologice. Participînd la una din aceste forme de pregătire, ar trebui să găsească răspunsuri competente la întrebări privind politica internă și externă a partidului și statului nostru, fenomenele politice, economice, sociale cu care se confruntă în prezent omenirea, teme de etică și psihologie socială, de știință și cultură; să găsească un climat favorabil confruntării ideilor și punctelor de vedere, corelării problemelor de politică generală cu aspectele concrete ale activității cotidiene, ale realităților din organizația lor U.T.C. și din colectivele de muncă. Ar trebui... numai că (atitudine de neînțeles) se complac în situația de a fi înscriși pe o listă și invitați să frecventeze unica formă de pregătire politică pe care o oferă comitetul U.T.C. al uzinei.*

Am scris aceste rînduri cu convingerea că tinerii Uzinei de utilaj chimic „Griviță Roșie" pot fi încă sprijiniți într-o reorganizare a învățămîntului politic-ideologic U.T.C., care să corespundă preocupărilor și interesului lor. Primul secretar al Comitetului U.T.C. al sectorului VIII a promis să-i sprijine în mod efectiv. Au însă nevoie și de sprijinul propagandiștilor. Realitatea din colectivul de tineri, rezolvarea optimală a tuturor problemelor organizatorice, iată cu ce trebuie să se confrunte în primul rînd propagandistul. *Numai așa își creează platforma de pe care se va putea adresa tinerilor cu autoritate. Pentru că propagandistul nu este un ins oarecare ce le vorbește tinerilor ex-catedra, ci un activist politic, un organizator.*

A. VASILESCU

Ora de audiență a SCÎNTEII TINERETULUI

UN TATĂ A ABDICAT DE LA ÎNDATORIRILE SALE

Și acum cînd scriu aceste rînduri mintea refuză să conceapă că există printre noi, în preajma noastră, oameni pentru care demnitatea, responsabilitatea sînt noțiuni lipsite de sens. Zilele trecute am primit o scrisoare. „Mama mea", ne relata Gabriel Tudose din București, a murit acum cinci ani. Am rămas trei copii, eu de 11 ani și doi frați gemeni care se află în preventoriul din Zăbala. În casă a venit o altă femeie și tata și-a schimbat brusc atitudinea. Anul trecut, din vina mea, am fost exmatriculat. Am fost bătut și gonit de acasă. Iarna m-a prins pe drumuri. Flămînd și bolnav dormeam pe scările blocului, pe prețurile de la ușile celorlalți locatari. Mă culcam la orele 24, cînd vecinii erau în casă și mă sculam după cîteva ore înțepenit de frig. În vremea asta, în casa noastră erau găzduite alte persoane, nepoți și nepoate ai concubinei tatălui meu. A venit din nou iarna și sînt tot pe drumuri..."

Acestea este pe scurt conținutul scrisorii. Un acțu rechizitoriu pentru omul care a abdicat de la îndatoririle de părinte.

Printr-un deznodămînt tragic, Gabi rămînea le o vîrstă fragedă fără mamă. Inutil să ne-întrebăm ce s-a petrecut în sufletul său. Cînd, dacă nu tatăl, avea datoria să se apropie de el, să-l ajute, să vegheze pentru ca drumul său să rămînă drept? Dar în loc de sfaturi — înjurături, în loc de dragoste părintească — bătăi, în loc de căldura căminului — durerea singurătății, înstrăinarea. Prima revoltă a sa a fost determinată de faptul că i s-a cerut să rostească cuvîntul mamă unei femei străine. A doua cînd frații i-au fost îndepărtați.

Nimeni nu-i poate reproșa tatălui lui, Petre Tudose, că a dorit să-și refacă căminul. Îi reproșăm însă că și-a abandonat copiii. Scăpată de o „povară" (frații lui Gabriel, Sorin și Emil, sînt în preventoriul din Zăbala nu de un an, cum ne-a spus Petre Tudose, ci de patru ani), familia n-avea nici o grijă: apartament confortabil în centrul orașului, casa plină cu de toate. Tatăl, zelos, a luat și ultima măsură pentru ca fiul său să nu pătrundă în apartament: a zăbrelit geamul!

Este adevărat, băiatul a greșit pentru că și-a abandonat școala; a greșit și prin unele atitudini ireverențioase față de tatăl său. Dar este mai gravă greșeala unui copil decît a tatălui său, un om matur, care este investit cu răspunderi precise în fața societății privind modul cum își crește copiii? Tatăl n-a înțeles și nici nu vrea să înțeleagă că această răspundere îi revine lui. El s-a situat pe picior de război cu fiul său, pe care l-a alungat și l-a oferit străzii. Scăpat de supraveghere, acesta putea nimeri într-un anturaj care să-i altereze caracterul. S-au găsit însă în preajma sa oameni care i-au venit în ajutor și care de mai bine de un an îi țin loc de familie. Nu le-a cerut-o nimeni, dar așa au socotit ei că este drept și cinstit, să nu treacă nepăsători pe lîngă un astfel de caz. Mai mult decît atît, acești oameni de omenie au intervenit deseori pe lîngă tatăl lui Gabi, pentru a-l convinge să revină la sentimente părintești, însă s-au izbit de cel mai categoric refuz.

Gabriel Tudose lucrează acum la Întreprinderea de agrement și decorațiuni din Capitală, în secția de radio-amplificare. Am vrut să cunosc și opinia colectivului. Stau de vorbă cu comunistul Constantin Struțuc, șeful secției. Cuvintele sale au puterea unei sentințe: abandon, lipsă de omenie. „Gabi e o fire deschisă — îmi spune dînsul — ascultător, s-a îndreptat mult... l-am dat la cei mai buni șefi de secție, care îl urmăresc mereu..." Acești oameni s-au îngrijit ca băiatul să aibă unde minca, urmăresc cum își chivernisește venitul, i-au găsit și o gazdă... Numai tatăl său nu vrea să știe de nimic.

L-am cunoscut și pe Petre Tudose. Nu ne-a surprins faptul că, la început, a refuzat să stea de vorbă cu noi. Era duminică și-l... deranjam. Am reușit totuși să discutăm, după ce Petre Tudose a ținut să ne convingă de cîteva lucruri precise: că „n-avem voie să ne amestecăm în viața sa personală", „că-i copilul lui și face ce vrea cu el", „că a făcut rău că nu l-a băgat la corecție", că la urma urmei „putem scrie și bună ziua". Dar, întrebăm pe Petre Tudose, există oare ceva să nu intereseze societatea? N-a înțeles oare nici pînă acum că societatea noastră nu acceptă dubla existență a unui om, corect (așa cum este) în activitatea profesională, incorect, lipsit de scrupule (așa cum de asemenea este) în viața sa „personală", de care face atîta caz? Crede oare cu adevărat că viața personală a unui om se poate sustrage unor elementare obligații sociale?

Petre Tudose s-a bucurat de multă înțelegere și clemență din partea instituției unde muncește. I s-au dat termene pentru a-și reglementa, așa cum trebuie, situația. N-a făcut-o! N-a vrut s-o facă, pentru a nu-și tulbura cumva traiul tihnit în care s-a adăpostit ca după un paravan al egoismului. Măsurile pe care, fără îndoială, instituția sa le va lua în curînd îi vor dovedi că dacă un om își uită datoriile față de familie, societatea are dreptul să i le reamintească.

LIDIA POPESCU

LEGEA NESCRISĂ A ȘANTIERULUI

— S-ar putea să vă dezamăgesc, dar nu pot să mint. Mie îmi place mai puțin munca pe care o fac acum, ca mecanic la secția a doua injecție decît cea pe care am făcut-o înainte. Nu că n-aș avea satisfacții, cea mai mare e cînd reușesc să dibui stricăciunea la mașinile astea mai complicate. Dar tot înainte era mai bine...

— Ce poate să însemne acest „înainte", pentru cineva care abia acum a împlinit 23 de ani?

Gheorghe Cucu pare de-a dreptul jignit de nedumerirea noastră:

— Păi, eu lucrez de la 14 ani. După ce am terminat „profesionala" taică-miu, că noi sîntem de lîngă București, de la Bragadiru, mi-a spus să caut de lucru aici, în București, că de ce să mă duc cine știe unde, într-un fund de țară? N-am vrut.

— De ce?

— Simplu. Că ce-i ușor poate face oricine, iar eu m-am gîndit că dacă de la început trag la ușor, atunci așa o s-o duc toată viața. Și pe urmă, ia gîndiți-vă că toți cei 30 de băieți care au terminat cu mine școala ar fi făcut la fel!

— Ce s-ar fi întîmplat?

— Să știți că nu mă prea pricep la vorbe. Ca să vorbesc așa, în termeni militari, ar fi însemnat să fie într-un an treizeci de dezertori. Că eu cred că datorie înseamnă să fii unde e nevoie de tine, nu unde ți-e ție mai ușor să trăiești! Așa că am plecat la Porțile de Fier și am lucrat acolo ca fierar-betonist. Cînd am terminat treaba acolo, m-am dus pe alte șantiere: la Timișoara (știți Sala Sporturilor de acolo?, sala cazanelor e făcută de noi!), pe urmă la Arad, Lugoj, Simeria. Cunosc țara asta aproape toată, cunosc o mulțime de oameni...

— Ce v-a mai învățat munca de șantier?

— Ce se întîmplă, șantieriștii sînt majoritatea oameni unul și unul: săritori la greu cum nu sînt întotdeauna oamenii, dar cum ați cu că ar trebui să fie astăzi tot omul care muncește. De la ei am învățat să nu trec pe lîngă necazurile altora cu ochii închiși. E un fel de lege nescrisă a șantierului să-ți ajuți tovarășul sau să te ajute el pe tine cînd e cazul.

— De ce credeți că „legea" asta nu acționează peste tot la fel?

— Vedeți, eu m-am gîndit la lucrul acesta: că unde-i răspunderea mai mare, e și legătura între oameni mai puternică. Păi, gîndiți-vă ce răspundere era la Dunăre: noi lucram la turnarea pilonilor de beton și pe ei trebuia să se sprijine toată construcția. Aici, în fabrică, o greșeală nu are urmări chiar așa grave. Dar și aici ar putea să nu fie deloc greșeli, dacă oamenii s-ar ajuta mai strîns între ei.

— Dumneavoastră ați făcut ceva pentru asta?

— Cam puțin. Adică, să nu credeți că n-am sărit să ajut acolo unde era nevoie, dar să-i fac și pe cei care nu-s la fel să gîndească la fel cu șantieriștii noștri n-am prea reușit. Dar m-am gîndit la ceva: că poate n-ar strica să le povestesc despre viața de șantier, despre cum erau băieții cu care lucram.

— Și ce anume le-ați povestit?

— Ce știu eu mai bine: despre echipa noastră. Cu șase dintre băieți am mers aproape pe toate șantierele. Terminam lucrul aici, ne sfătuiam: unde ar fi mai bine să mergem? Unul era tîmplar, altul macaragiu, altul mecanic, adică doi erau mecanici, unul buldozerist și eu fierar-betonist. După ce am terminat lucrul la Timișoara, am plecat la Balta Sărată să construim fabrica de plăci fibro-lemnoase. Acolo era mai greu, nu prea cunoșteam mașinile — și pînă n-o cunoști bine mașina nu vrea să te asculte — vremea trăgea înspre iarnă și ne grăbea din spate. Dar nu exista ca unul din noi, chiar dacă își termina el lucrul să plece la căldurică. Venea și-i ajuta celuilalt și pe urmă cînd terminam toți aprindeam un foc mare și stăteam la povești. Nu vă temeți, am destule să spun din viața noastră de șantieriști. Dar nu știu, oare or să mă asculte băieții din uzină?

— De ce să nu vă asculte?

— Nu știu, eu cred că lucrurile astea despre ajutor și încredere nu se învață, se simt. Iar cei care n-au dat niciodată piept cu greul, s-ar putea să zică, ce ne bate capul ăsta cu poveștile lui? Dar merită să încerc, că vedeți dumneavoastră, ăsta e un defect al meu, că prea pun rău înainte și, în fond, omul e dator să încerce și pe urmă să spună: se poate sau nu se poate.

SOFIA SCORȚARU

Activitatea productivă

(Urmare din pag. I)

nicipiul Brașov care ar fi putut beneficia de un ajutor deosebit din partea marilor întreprinderi ce le patronează. Astfel, Uzina constructoare de autocamioane patronează trei școli generale (nr. 22, 10 și 7) situate în cartierul „Steagul roșu" unde învață fiii constructorilor de autocamioane. Însoțiți de directorul adjunct al Școlii generale nr. 22, profesorul Ion Ioniță, pătrundem în atelierul-școală. În afară de cîteva bancuri de tîmplărie și lăcătușerie nu se află nimic în zestrea acestuia. Este drept că, în același timp, practica unui număr de elevi ai acestei școli se desfășoară excelent în întreprinderi, fiind îndrumați și supravegheați de maiștri și de cei mai buni muncitori. Acest lucru este demn de menționat, însă cum nu este totul, am căutat să aflăm din partea secretarului comitetului U.T.C. al uzinei, tovarășul Ion Istrate, și alte amănunte sau măcar intenții privitoare la modul în care organizația U.T.C., tineri, vor să vină în sprijinul elevilor. De la el n-am aflat însă decît cîteva lucruri vagi, situații pe care nu le cunoaște decît incomplet, din auzite, și în nici un caz dorință de a acorda un sprijin concret.

Se constată deci o lipsă de colaborare între conducerea școlilor, a organizației U.T.C. din școlile amintite și a comitetului U.T.C. al uzinei, abandonarea unor inițiative frumoase, ca cea a comitetului U.T.C. al uzinelor constructoare de autocamioane de a înzestra atelierele-școală cu truse și cele necesare elevilor prin activitatea tinerilor care se califică la locul de muncă. După cum se constată limpede că din agenda preocupărilor organizației U.T.C. din întreprindere lipsește obiectivul: acțiuni concrete, inițiative ale tinerilor în ajutorul elevilor care învață și desfășoară practică productivă.

PENTRU TIMPUL DV. LIBER

cinema

VINERI, 24 NOIEMBRIE 1972

SĂGEATA CĂPITANULUI ION: rulează la Patria (orele 10; 12,45; 16; 18,30; 21), Floreasca (orele 15,30; 18; 20,15).

CU MÎINILE CURATE: rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15), Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).

PASAREA LIBERĂ: rulează la Lumina (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).

SECERA VÎNTUL SĂLBATIC: rulează la Luceafărul (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Festival (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

ATUNCI I-AM CONDAMNAT PE TOȚI LA MOARTE: rulează la Doina (orele 11,15; 13,45; 16; 18,15; 20,30), la orele 9,45 program de desene animate pentru copii.

BULEVARDUL ROMULUI: rulează la Scala (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), București (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

MUNȚII ÎNVERZIȚI — Gala filmului din R. P. Albania: rulează la Capitol (ora 20).

VACANȚĂ LA ROMA: rulează la Capitol (orele 9; 11,15; 13,30; 16; Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45), Modern (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

A VENIT UN SOLDAT DE PE FRONT: rulează la Cotroceni (orele 16; 18; 20).

SUNETUL MUZICII: rulează la Cotroceni (orele 10,15; 13).

AM ÎNCĂLCAT LEGEA: rulează la Favorit (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30), Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).

MAREA HOINĂREALĂ: rulează la Dacia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).

FATA CARE VINDE FLORI: rulează la Bucegi (orele 9,30; 11,45; 15,30; 18; 20,30).

ELIBERAREA LUI L. B. JONES: rulează la Giulești (orele 15,30; 18; 20,30).

DRUM ÎN PENUMBRĂ: rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,15), Pacea (orele 15,45; 18; 20).

ANONIMUL VENEȚIAN: rulează la Arta (ora 10,30).

MANIA GRANDORII: rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,15), Rahova (orele 15,30; 18; 20,15).

FUGA E SĂNĂTOASĂ: rulează la Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).

ÎN TRECERE PRIN MOSCOVA: rulează la Munca (orele 18; 20).

SĂPTĂMÎNA NEBUNILOR: rulează la Munca (ora 16).

CĂLAREȚII: rulează la Lira (orele 15,30; 18; 20,15).

MESAGERUL: rulează la Drumul Sării (orele 15,30; 18; 20,15).

AL TREILEA: rulează la Cosmos (orele 9; 12,30).

VAGABONDUL: rulează la Cosmos (orele 16; 18; 20).

ULTIMUL TREN DIN GUN HILL: rulează la Ferentari (orele 15,30; 17,45; 20).

SFÎNTA TEREZA ȘI DIAVOLII: rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,15).

NEVĂZUT, NECUNOSCUT: rulează la Crîngași (orele 15,30; 18; 20,15).

A FOST ODATĂ UN POLIȚIST: rulează la Volga (orele 9; 11,15; 13,30; 18,15; 20,30), Miorița (orele 9; 11,15, 13,30; 15,45; 18; 20,15).

CHEIA: rulează la Arta (orele 15,30; 18; 20,15).

FERMA DIN ARIZONA: rulează la Viitorul (orele 15,30; 19), Vitan (orele 15,30; 19).

ÎMBLÎNZIREA FOCULUI: rulează la Progresul (ora 19).

TREI DIN VIRGINIA: rulează la Progresul (orele 10; 16).

CREIERUL: rulează la Moșilor (orele 10; 12; 15,30; 18, 20,15).

NĂSCUT LIBER: rulează la Timpuri Noi (orele 9—18,15 în continuare) • Program de documentare (ora 20,15).

MĂRTURISIRILE UNUI COMISAR DE POLIȚIE FĂCUTE PROCURORULUI REPUBLICII: rulează la Laromet (orele 15,30; 17,30; 19,30).

DAURIA: rulează la Buzești (orele 15,30; 19).

teatre

Opera Română (la Sala Palatului): RIGOLETTO — ora 19,30; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Comedia): FANNY — ora 20; (Sala Studio): MOARTEA ULTIMULUI GOLAN — ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Schitu Măgureanu): LEONCE ȘI LENA (cedat) — ora 20; (Sala Studio): IUBIRE PENTRU IUBIRE — ora 20; Teatrul „C. I. Nottara" (Sala Magheru): ADIO CHARLIE — ora 19,30; (La Tehnic Club): SORA CEA MARE — ora 20; Teatrul Mic: PISICA SĂLBATICĂ — ora 19,30; Teatrul de Comedie: INTERESUL GENERAL — ora 20 (spectacol amînat din 18 noiembrie 1972); Teatrul Giulești: MEȘTERUL MANOLE — ora 19; „ESCU — ora 19,30; Teatrul „Ion Vasilescu": SICILIANA — ora 19,30; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy): REVISTA ARE CUVÎNTUL — ora 19,30 (Sala Victoria): TRĂSNITUL MEU DRAG — ora 19,30; Teatrul „Tăndărică" (Sala Victoria): NINIGRA ȘI ALIGRU — ora 17; (Sala Academiei): RAI ȘI NĂTĂRAI — ora 15; Circul București: SPECTACOL INTERNAȚIONAL MOSCOVA, ULAN-BATOR, PRAGA, BUCUREȘTI — ora 19,30.

TEATRUL NAȚIONAL anunță amînarea spectacolelor de vineri 24 noiembrie Moartea ultimului golan și Fanny pentru 5 și respectiv 15 decembrie 1972.

Biletele cu seriile 27 și 178 rămîn valabile pentru datele anunțate.

tv

PROGRAMUL I

9,00 Telex. 9,05 Tele-enciclopedia. 9,50 Tablouri coregrafice cu formația de dansuri a Ansamblului „Nicolae Bălcescu" din Craiova. 10,00 Curs de limba germană. Lecția a 29-a. 10,30 Comentariu la 40 de steme. Județul Ialomița. 10,50 Emisiune de educație sanitară. 11,00 Satul contemporan. 11,20 Pagini de umor: Walt Disney. 12,10 Dans și muzică de pretutindeni. Cîntece și dansuri din Columbia. 12,30 Telejurnal. 16,00—17,00 Tele-școală. 17,30 Curs de limba engleză. Lecția a 29-a. 18,00 Cunoașteți legile? 18,25 Școala campionilor. Emisiune de inițiere sportivă pentru copii „Balonul oval" — competiție de mini-rugbi. Etapa a III-a: Grivița Roșie — Clubul sportiv școlar din București. 18,50 Teleconferința de presă. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. În cinstea aniversării Republicii — Cronica marii întreceri. 20,00 Reflector: Oboseala la volan. 20,15 Film artistic: „Călăul nu așteaptă". Regia František Filip. Cu: Jirina Bahdalova, Martin Ruzek, Radek Brzobchaty. Premieră pe țară. 22,00 Mai aveți o întrebare? Transporturile azi și mîine. 22,40 „24 de ore".

PROGRAMUL II

20,00 Film serial pentru copii: „Delfinul Flipper". 20,25 Program de circ. 20,45 „Mozartiana". Seară de balet. 21,15 Revista economică TV. 21,30 Un sfert de veac în muzica românească. Un ciclu de emisiuni dedicat dezvoltării creației și artei interpretative, succeselor, inițiativelor și perspectivelor muzicienilor noștri în preajma aniversării Republicii. Prima emisiune, prezentată de Vasile Donose, va fi intitulată „Cîntecul revoluționar — Cîntecul patriotic". 22,15 Stadion — Emisiune de reportaje din lumea sportului.

AGENDA

TELEGRAME

Preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUŞESCU, a trimis preşedintelui Republicii Zair, General de corp de armată MOBUTU SESE SEKO KUKU NGBENDU WA ZA BANGA, următoarea telegramă:

Cu prilejul sărbătorii naţionale a Republicii Zair, am deosebita plăcere să adresez, în numele Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al poporului român şi al meu personal, sincere felicitări împreună cu cele mai bune urări de sănătate şi fericire Excelenţei Voastre, pace şi progres poporului zairez prieten.

Amintindu-mi cu deosebită plăcere de vizita efectuată în ţara dv., de convorbirile rodnice pe care le-am avut, îmi exprim şi cu această ocazie convingerea că relaţiile prieteneşti şi cooperarea pe multiple planuri dintre Republica Socialistă România şi Republica Zair se vor dezvolta în continuare în interesul ambelor noastre popoare, al înţelegerii şi colaborării internaţionale.

Cu cea mai înaltă consideraţie.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN a trimis CELUI DE-AL V-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST DIN GUADELUPA, următorul mesaj:

Dragi tovarăşi,

În numele comuniştilor şi al oamenilor muncii din Republica Socialistă România, vă adresăm dumneavoastră, delegaţi la cel de-al V-lea Congres al P.C. din Guadelupa, şi tuturor comuniştilor guadelupezi un cald salut frăţesc de solidaritate internaţionalistă împreună cu urările de noi victorii în lupta pentru apărarea intereselor fundamentale ale oamenilor muncii, pentru împlinirea aspiraţiilor acestora de pace, libertate naţională, democraţie şi socialism.

Ne exprimăm convingerea că bunele relaţii de prietenie şi colaborare existente între Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Guadelupa se vor dezvolta în viitor în interesul celor două partide, al mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, al tuturor forţelor antiimperialiste.

Preşedintele Consiliului de Miniştri al R. S. România, **ION GHEORGHE MAURER**, a primit din partea primului ministru al Turciei, **FERIM MELEN**, o telegramă prin care, în numele guvernului turc, al familiilor îndoliate şi al său personal, adresează sincere mulţumiri pentru mesajul de condoleanţe transmis în urma tragicului accident feroviar care a avut loc în această ţară.

Joi, a părăsit Capitala tovarăşul Raymond Guyot, membru al Biroului Politic al Partidului Comunist Francez, conducătorul delegaţiei P.C.F., care, la invitaţia C.C. al P.C.R., a făcut o vizită în ţara noastră.

Pe aeroportul Otopeni, oaspetele a fost salutat de tovarăşii Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., şi Ghizela Vass, membru al C.C. al P.C.R.

★

Joi, delegaţia Partidului Comunist Francez a făcut o vizită în judeţul Argeş. Cu acest prilej a avut loc o întîlnire la sediul Comitetului judeţean de partid. Oaspeţii au poposit apoi la Uzina de autoturisme din Piteşti, unde se realizează, în cooperare cu regia franceză Renault, autoturismul „Dacia-1300".

În cadrul mitingului de prietenie frăţească ce a avut loc aici, au vorbit tovarăşii Gheorghe Năstase, prim-secretar al Comitetului judeţean Argeş al P.C.R., şi Lucien Seve, membru al Comitetului Central al P.C.F.

În cuvîntul său, oaspetele a exprimat calde mulţumiri tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru primirea prietenească făcută delegaţiei Partidului Comunist Francez.

Participanţii la miting au manifestat călduros pentru dezvoltarea raporturilor de prietenie şi colaborare dintre cele două partide.

După-amiază au fost vizitate „Tehnic-Clubul" şi principalele obiective din cadrul Grupului industrial de petrochimie din localitate.

Joi dimineaţă, au început la Constanţa lucrările primei conferinţe tehnico-ştiinţifice a inginerilor termoenergeticieni din ţara noastră.

Delegaţia Comitetului Central al Partidului Comunist Român, formată din tovarăşii Iosif Banc, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., şi Teodor Marinescu, membru al C.C. al P.C.R., care au asistat la funeraliile preşedintelui Partidului Comunist din Belgia, Marc Drumaux, s-a înapoiat joi seara în Capitală.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Cornel Burtică, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ghizela Vass, membru al C.C. al P.C.R., de activişti de partid.

În diferite localităţi ale ţării au avut loc manifestări consacrate aniversării Republicii. La cinematograful „23 August" din Craiova a fost inaugurat un ciclu de filme pe teme de educaţie moral-cetăţenească, iar la Uzina de reparaţii auto, din aceeaşi localitate, a avut loc simpozionul „Tineretul şi etica vieţii socialiste". Un alt simpozion pe tema — „Datorii de ieri, de azi şi de mîine" — a avut loc în comuna Desa. La Mîrşani, a fost prezentat un program artistic.

★

În sala „Alfa" din Arad a fost deschisă o expoziţie de artă plastică a artiştilor din localitate consacrată celei de-a 25-a aniversări a Republicii. Expoziţia reuneşte peste 60 de lucrări de pictură, sculptură, grafică şi artă decorativă inspirate din peisajul nou al meleagurilor arădene.

Un tren cum nu-şi aminteşte să fi văzut nici cei mai vîrstnici locuitori ai oraşului s-a oprit joi, 23 noiembrie, ora 17,00, în faţa peronului gării din Sibiu. Sosirea lui marca o mică festivitate prilejuită de centenarul acestei staţii şi a liniei ferate Sibiu-Copşa Mică.

Sosirea ministrului comerţului exterior al R. P. Chineze

Joi la amiază, a sosit în Capitală Pai Sian-kuo, ministrul comerţului exterior al Republicii Populare Chineze.

În timpul şederii în ţara noastră, oaspetele va semna Protocolul privind schimburile de mărfuri şi plăţile pe anul 1973 dintre Republica Socialistă România şi Republica Populară Chineză.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, ministrul Pai Sian-kuo a fost salutat de Ion Păţan, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul comerţului exterior, Nicolae Gavrilescu, ambasadorul României la Pekin, Aurel Ioncică, secretar general în Ministerul Comerţului Exterior precum şi de alte persoane oficiale.

Erau de faţă Cian Hai-fun, ambasadorul R. P. Chineze la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

★

În onoarea oaspetelui tovarăşul Ion Păţan a oferit un dineu.

Vizita în ţara noastră a delegaţiei revistei „Probleme ale păcii şi socialismului"

În perioada 14—24 noiembrie a.c. o delegaţie a revistei „Probleme ale păcii şi socialismului", formată din reprezentanţii la revistă ai unor partide comuniste şi muncitoreşti a efectuat o vizită de documentare în ţara noastră, la invitaţia C.C. al P.C.R. Delegaţia a vizitat întreprinderi industriale, unităţi agricole, şcoli şi instituţii social-culturale în Bucureşti şi în judeţele Prahova, Braşov, Sibiu şi Argeş. Membrii delegaţiei au purtat discuţii la comitetele judeţene şi municipale de partid respective, precum şi la Academia „Ştefan Gheorghiu", Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, Consiliul oamenilor muncii de naţionalitate maghiară, Comitetul de radio şi televiziune, redacţia revistei „Era socialistă".

În încheierea vizitei delegaţia a fost primită la C.C. al P.C.R. de tovarăşii Cornel Burtică — membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R. şi Ştefan Andrei — secretar al C.C. al P.C.R.

AU ÎNDEPLINIT SARCINILE DE PLAN PE 11 LUNI

• **INDUSTRIA JUDEŢULUI BRAŞOV** a atins sarcinile de plan pe 11 luni.

Acest succes, cu care oamenii muncii români, maghiari şi germani din judeţ întîmpină cea de-a 25-a aniversare a Republicii, este rezultatul folosirii intensive a capacităţilor de producţie, a extinderii unor procese noi şi iniţiative valoroase apărute în întrecerea socialistă, printre care „microrul, gramul, secunda în slujba eficienţei", declanşată de constructorii de rulmenţi din Braşov — unitate care şi-a înscris numele pe lista de onoare a întreprinderilor fruntaşe în îndeplinirea planului. Se prevede ca, pînă la sfîrşitul lunii, întreprinderile braşovene să realizeze suplimentar o producţie în valoare de 539 milioane lei.

• **OAMENII MUNCII DIN INDUSTRIA PRAHOVEANĂ** au îndeplinit, cu şapte zile mai devreme, sarcinile de plan pe 11 luni. Calculele preliminare arată că industria judeţului va realiza suplimentar, pînă la finele lunii, o producţie-marfă de aproape 350 000 000 lei, ce se va materializa în peste 100 000 tone produse petrolifere şi chimice, însemnate cantităţi de fibre şi cărbune, 32 000 bucăţi ceramice, 29 000 mp pesmuţi, 222 000 mp geamuri, 1 450 remorci autobasculante, 377 tone oţeluri, precum şi alte mărfuri. Pe baza datelor, industria prahoveană va realiza la finele lunii o producţie cu aproape 18 la sută mai mare faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut.

• **INDUSTRIA JUDEŢULUI CLUJ** a îndeplinit, joi, sarcinile de plan pe 11 luni la producţia-marfă. Potrivit calculelor Direcţiei judeţene de statistică, pînă la sfîrşitul lunii noiembrie va fi realizată o producţie suplimentară în valoare de 265 milioane lei. Pînă acum au fost produse peste plan 1 426 tone oţel, peste 1 100 km conductori electrici izolaţi, utilaje tehnologice pentru industria chimică, mobilă şi produse din lemn, izolatori electrici-ceramici, produse chimico-farmaceutice şi alte bunuri.

COLECTIVUL DE MUNCITORI, INGINERI ŞI TEHNICIENI DIN INDUSTRIA JUDEŢULUI MEHEDINŢI, traducînd în viaţă angajamentele luate în marea întrecere socialistă, pentru a întîmpina cea de-a XXV-a aniversare a Republicii cu rezultate deosebite în muncă, raportează îndeplinirea planului producţiei globale industriale pe cele 11 luni ale anului cu 9 zile mai devreme.

Pînă la sfîrşitul lunii, valoarea producţiei ce se va obţine peste plan va fi de circa 130 milioane lei. Îndeosebi se suplimentează: 385 milioane Kwh energie electrică, 600 tone construcţii metalice, 800 tone cazane, radiatoare, conducţii, 500 mc cherestea, confecţii, în valoare de 1 600 000 lei şi alte produse.

Pînă la sfîrşitul lunii au îndeplinit angajamentul anual alte şapte întreprinderi republicane şi trei întreprinderi ale industriei locale din judeţul Mehedinţi.

(Agerpres)

HORIA HULUBEI

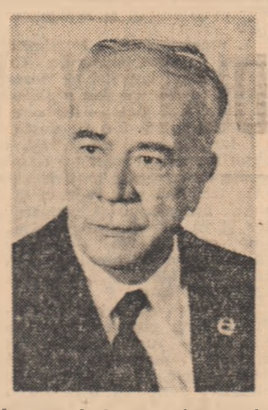

În ziua de 22 noiembrie 1972, a încetat din viaţă, după o lungă şi grea suferinţă, acad. prof. Horia Hulubei.

Născut la Iaşi, la 15 noiembrie 1896, acad. prof. Horia Hulubei a făcut studiile universitare la Iaşi şi a obţinut titlul de doctor în fizică la Universitatea din Paris.

După terminarea cursurilor universitare, începînd din anul 1926 s-a dedicat studiului structurii materiei, reuşind să se afirme în scurt timp în lumea ştiinţifică din ţara noastră şi pe plan internaţional.

Fizician talentat şi cercetător pasionat, acad. Horia Hulubei a desfăşurat, timp de peste 50 de ani, o activitate ştiinţifică prodigioasă. Lucrările sale originale din domeniul fizicii atomice şi nucleare au adus contribuţii deosebite la spectroscopia razelor Roentgen şi gamma, la fizica nucleară şi a particulelor elementare.

Savant patriot, acad. Horia Hulubei a contribuit la crearea şi dezvoltarea primelor unităţi de cercetare din domeniul fizicii din România, la orientarea activităţii acestora către îmbinarea armonioasă a cercetărilor fundamentale cu cele aplicative şi spre rezolvarea unor sarcini legate direct de nevoile producţiei. Sub conducerea sa, Institutul de fizică atomică, al cărui director a fost o lungă perioadă, a devenit un centru de cercetare de prestigiu şi o şcoală de formare a unor generaţii de talentaţi cercetători.

Pentru bogata sa activitate pe tărîmul ştiinţei a fost ales membru al Academiei Republicii Socialiste România, al unor academii din străinătate, precum şi al altor societăţi ştiinţifice din numeroase ţări şi a primit înaltele distincţii de Laureat al Premiului de Stat şi de om de ştiinţă emerit.

Pe parcursul a cinci decenii, acad. prof. Horia Hulubei a desfăşurat o amplă şi laborioasă activitate didactică, fiind unul din fondatorii învăţămîntului superior în domeniul fizicii atomice şi nucleare. Muncind cu dăruire de sine, în îndelungata sa activitate de dascăl a format numeroase generaţii de specialişti şi cercetători în domeniul fizicii atomice şi nucleare, mulţi dintre discipolii săi afirmîndu-se ca oameni de ştiinţă de înaltă ţinută, apreciaţi în ţară şi în străinătate.

Pentru meritele sale deosebite pe tărîm didactic, acad. prof. Horia Hulubei s-a bucurat de înaltă apreciere primind titlul de „profesor emerit".

Slujind cu abnegaţie şi devotament opera de edificare a socialismului în România, acad. prof. Horia Hulubei i s-au încredinţat funcţii de răspundere, printre care preşedinte al Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, iar în ultima vreme consilier cu rang de ministru la Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România.

În îndelungata sa activitate, acad. prof. Horia Hulubei a reprezentat cu cinste România la diferite reuniuni ştiinţifice internaţionale, a condus delegaţiile române la Conferinţele de la Geneva privind utilizările paşnice ale energiei atomice, la Conferinţele generale ale Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică, ca şi la Consiliile ştiinţifice ale Institutului Unificat de Cercetări Nucleare de la Dubna.

Acad. prof. Horia Hulubei a desfăşurat o bogată activitate în diferite organizaţii obşteşti din ţara noastră, a fost vreme îndelungată vicepreşedinte al Comitetului Naţional pentru Apărarea Păcii.

Participant activ la opera de construire a socialismului, acad. prof. Horia Hulubei a fost membru al Partidului Comunist Român.

Pentru calităţile sale de savant, pedagog şi organizator şi pentru activitatea social-politică şi ştiinţifică, acad. prof. Horia Hulubei a fost ales deputat în Marea Adunare Naţională şi a fost distins cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, precum şi cu numeroase ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România.

Prin încetarea din viaţă a acad. prof. Horia Hulubei, ştiinţa şi învăţămîntul din ţara noastră pierd pe unul din cei mai de seamă reprezentanţi.

ACADEMIA R. S. ROMÂNIA,

COMITETUL DE STAT PENTRU ENERGIA NUCLEARĂ

MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

De la Comisia pentru organizarea funeraliilor

Comisia pentru organizarea funeraliilor acad. prof. Horia Hulubei comunică:

Pentru cei credincioşi îşi poată lua rămas bun de la acad. prof. Horia Hulubei, sicriul cu corpul neînsufleţit al defunctului va fi depus în aula Academiei Republicii Socialiste România.

Publicul va avea acces vineri, 24 noiembrie, între orele 12—15 şi sîmbătă, 25 noiembrie, între orele 9,30—11,30.

Cortegiul funerar va porni de la Academia Republicii Socialiste România sîmbătă, 25 noiembrie, la ora 12,30, iar înhumarea va avea loc la cimitirul Belu.

actualitatea PENTRU TINERET

TELEX U.T.C.

CONCURS CINEMATOGRAFIC

„Regisorul filmului „Cu milele curate" a colaborat cu băieţii scenariştii la cîteva filme inspirate din istoria patriei noastre. **Care sînt aceste filme şi cine este interpretul principal pe care îl regăsim în fiecare dintre ele?"**

Am citat una dintre cele 9 întrebări ale **concursului cinematografic „Zorii României socialiste"**, organizat **de către comitetul municipal Bucureşti al U.T.C., în colaborare cu Întreprinderea cinematografică a Capitalei**, şi dedicat aniversării Republicii.

Buletinele de concurs se referă la filmele „Cu milele curate", „Setea", „Pădurea spînzuraţilor", „Răscoala" şi scurt-metrajele „Amintire", „Şi iar răsună valea", „Noi, tineri" şi „În Ţara Soarelui Răsare", care pot fi vizionate, pînă la 4 decembrie, la cămine de cultură şi cluburile muncitoreşti din fiecare sector. **Adresîndu-se tuturor tinerilor din Capitală**, concursul oferă participanţilor trei premii: în valoare de 5 000 lei, 4 000 lei şi respectiv, 3 000 lei, precum şi 15 mentiuni în obiecte şi abonamente la cinematografele şi la revista „Cinema". Completarea şi depunerea buletinelor de concurs la comitetele U.T.C. de sector şi la cluburile tineretului: între 5 şi 10 decembrie. Cîştigătorii fazei de prezenţă, desfăşurată pe sectoare (16—17 decembrie) se vor prezenta ulterior, pe echipe, la faza municipală a concursului, programată pentru 20 decembrie, în sala Clubului „T-4".

ŞCOALĂ-PRODUCŢIE

Două clădiri moderne — una situată în centru, alta în zona industrială — definesc coordonatele actuale ale activităţii şcolilor liceului „George Enescu" din Sinaia. „Primele rezultate concrete le-am avut anul trecut — ne spune directorul liceului, prof. **Rapcea Constantin** — cînd aproximativ o sută de tineri absolvenţi ai liceului au solicitat să continue pregătirea pentru a lucra ca muncitori la uzina de mecanică fină din Sinaia. Anul acesta alte sute de elevi lucrează în uzine, mulţi fiind instruiţi chiar de către părinţii lor, muncitori în aceste întreprinderi. Se înţelege că, în aceste condiţii, depăşirea mesteriilor de înaltă tehnicitate se realizează cu succes". „Sperăm — adaugă în încheiere interlocutorul nostru — să ne numărăm în primul eşalon al liceelor care oferă elevilor, alături de diploma de bacalaureat, certificatul de muncitor calificat".

ŞTIINŢĂ

După cum este cunoscut, gerovitalul şi aslavitalul au o largă întrebuinţare în profilaxia şi tratamentul îmbătrînirii precoce. Cei care folosesc gerovitalul şi aslavitalul sînt, aşadar, persoane mai în vîrstă. De curînd însă, a fost experimentată acţiunea acestor medicamente şi asupra unor grupe mult mai tinere: copii şi adolescenţi cu tulburări psihomotorii. S-au obţinut rezultate deosebite: sporirea capacităţii de memorizare şi atenţie, încadrarea mai armonioasă în colectivitate, reactivitatea psiho-motorie generală mult îmbunătăţită. Un alt experiment, efectuat tot de cercetătorii **Institutului de geriatrie**, a cuprins grupe de muncitori de la Uzinele „Grivţa Roşie", în vîrstă de 40-50 de ani (deci, de asemenea, mai tineri decît „consumatorii" obişnuiţi ai gerovitalului). Iată cîteva dintre rezultatele obţinute: ameliorarea echilibrului ponderal (56% din cazuri), a tulburărilor osteo-articulare şi a nevrozelor (79%), reducerea morbidităţii (50%), creşterea randamentului în muncă (56%).

M. S.

SECVENŢE

• **Librăria „Mihail Sadoveanu" din Capitală** este gazda unei expoziţii de carte cu tema **„Poezia contemporană românească"**.

• **Elevii anului IV B de la Liceul „Em. Gojdu" din Oradea** au hotărît să realizeze, cu mijloace proprii, un laborator audio-vizual. Acesta va fi gata în luna decembrie, ca un omagiu adus aniversării Republicii.

• **În viitorul apropiat, în Franţa vor intra în funcţiune** agenţi de circulaţie — roboţi. Aceştia vor acţiona ca adevărate posturi de dirijare a circulaţiei, supraveghind — se înţelege, cu un spirit de observaţie deosebit de exact — traficul rutier din zonele respective (de care răspund!) numărînd vehiculele, deschizînd sau închizînd barierele, stopurile etc.

• **Specialiştii Institutului de cercetări textile** au elaborat o serie de tehnologii noi, ce stau la baza proiectării unor unităţi ce vor intra în producţie în perioada 1972—1974. O deosebită importanţă prezintă tehnologia de filare pentru noua fabrică textilă de la Gura Humorului, noul procedeu de fabricare a tricotajelor din fibre poliesterice de la Întreprinderea „Zimbrul" din Suceava, sistemul de prelucrare a fibrelor de sticlă, ce se vor fabrica la Adjud. Introducerea în producţie a acestor tehnologii va contribui la eliminarea importului unor costisitoare licenţe de specialitate.

• **Poiana Braşov a găzduit zilele trecute**, în organizarea filialei judeţene a Uniunii Societăţii de ştiinţe medicale, o consfătuire medicală de pediatrie cu tema **„Probleme de urgenţă la copii"**. Au fost prezentate peste 100 de referate, susţinute atît de medici braşoveni, cît şi de invitaţi din ţară, cadre din învăţămîntul medical de specialitate.

TIMBRU

În catalogul U.N.E.S.C.O. al marilor monumente a lumii a fost inclusă şi **biserica romano-catolică din comuna Ghelinţa**, judeţul Covasna, zidită în veacul al XIII-lea în stil romantic — stil extrem de rar întîlnit în această parte a continentului. Printre numeroasele aspecte de înalt interes istoric şi artistic pe care le posedă monumentul o frescă veche de 700 de ani, un plafon din lemn, datînd de la începutul veacului al XVII-lea, tabernacolul cu nervuri gotice, o serie de picturi murale. Frescele pe faţade prezintă un deosebit interes pentru istoria artei, o asemenea manieră de plasare a picturilor apărînd doar la vechile mînăstiri din nordul Moldovei. În prezent, monumentul de la Ghelinţa este supus unei minuţioase opere de restaurare, în vederea includerii sale în circuitul marilor valori de artă ale ţării.

FOTOTECA ACTUALITĂŢII

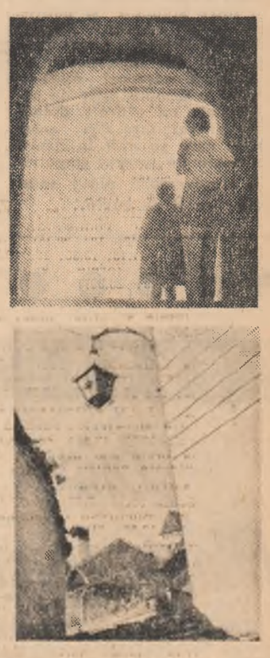

Sighişoara, Sibiu. **Două imagini sugerînd aceeaşi poezie, evocînd acelaşi trecut istoric. Cel al oraşelor transilvănene din vremea Evului Mediu şi al barocului, „cetăţi puternice, fortificate — cum remarca istoricul A. D. Xenopol — după tipicul apusean, în care înfloreau, deopotrivă, meşteşugurile, negoţul, dar şi ziditul şi cioplitul artistic al pietrei şi marmurei, scrierea de cărţi cu desene şi slove împodobite, ţesutul de covoare, muzica de inspiraţie germană şi românească... O altă mîndrie a acestor cetăţi era numărul mare, pentru acea vreme, de oaspeţi, călători sosiţi aici, de la Viena, Lemberg, Stambul, Kiev, de pe meleagurile Italiei şi chiar din Franţa".**

Rubrică realizată de **ANDREI BÂRSAN**

• SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT •

VREŢI SĂ DEVENIŢI POSESORUL RACHETEI CU CARE ŢIRIAC L-A ÎNVINS PE GORMAN?

Participaţi la concursul nostru de pronosticuri privind „Turneul campionilor"

Cine va fi cîştigătorul „Turneului campionilor" de la Barcelona?
Care va fi ordinea clasării participanţilor?

Răspundeţi la aceste întrebări şi întocmiţi clasamentul final al întrecerii.

Reamintim, la „Turneul maeştrilor", cum i se mai spune turneului de la Barcelona, care se va desfăşura între 28 noiembrie — 2 decembrie 1972, vor participa primii 8 clasaţi în „Marele Premiu — F.I.L.T." (Federaţia Internaţională de Tenis). Iată lista celor opt aşi ai rachetei, stabilită în funcţie de punctajul acumulat:

1. Ilie Năstase (România) 659 puncte, 24 turnee; 2. Stan Smith (S.U.A.) — 587 p, 19 t; 3. Manuel Orantes (Spania) — 468 p, 19 t; 4. Jan Kodes (Cehoslovacia) — 332 p., 14 t; 5. Andres Gimeno (Spania) — 319 p, 20 t; 6. Bob Hewitt (R.S.A.) — 263 p, 15 t; 7. Jimmy Connors (S.U.A.) — 251 p, 22 t; 8. Tom Gorman (S.U.A.) — 227 p, 19 t.

„Turneul campionilor" din sala Blaugrana se va desfăşura sistem-turneu. Au fost stabilite două grupe după cum urmează: grupa A: Năstase, Orantes, Hewitt, Gorman; grupa B: Smith, Kodes, Gimeno. Connors. Primii doi clasaţi în fiecare grupă vor juca între ei în semifinale încrucişate (locul unu, din grupa întîi, cu locul doi din grupa a doua, şi locul doi din grupa întîi, cu locul unu din grupa a doua). Învingătorii vor juca în finală, pentru locurile 1—2, iar învinşii pentru locurile 3—4.

Cel care va indica ordinea exactă în clasamentul final va primi, din partea colaboratorului ziarului nostru, Ion Ţiriac, maestru emerit al sportului, racheta cu care el l-a învins, în finala „Cupei Davis", de la Bucureşti, pe americanul Tom Gorman, şi încă o rachetă nouă. Dacă vor fi mai mulţi concurenţi ale căror pronosticuri sînt exacte, pentru departajare se va proceda la o tragere la sorţi. Cu acest prilej, pentru următorii doi care se vor stabili prin tragere la sorţi, redacţia „Scînteii tineretului" va oferi, de asemenea, premii în rachete şi mingi de tenis.

Ultima zi în care participanţii la concursul-blitz al „Scînteii tineretului" pot să expedieze spre redacţie plicurile cu pronosticul lor, este luni, 27 noiembrie, dată care va trebui să fie indicată de ştampila poştei.

MERIDIAN

Competiţia internaţională feminină de handbal „Trofeul Carpaţi" a continuat joi la Iaşi cu desfăşurarea altor trei partide. Echipa Iugoslaviei a învins cu scorul de 19—15 (10—5) selecţionata de tineret a României. Echipele R.D. Germane şi U.R.S.S. au terminat la egalitate: 8—8 (5—3). În cel mai important joc, s-au întîlnit selecţionatele României şi Ungariei. Handbalistele române au obţinut victoria cu 9—7 (4—6).

Astăzi este zi de odihnă. Simbătă sînt programate întîlnirile: Ungaria-România (tineret), R.D. Germană-Iugoslavia şi România-U.R.S.S.

Aseară, la Iaşi, în cadrul campionatului naţional feminin de volei echipa locală Penicilina a învins cu scorul de 3—2 pe Dinamo Bucureşti.

• **Înaintea ultimei runde a turneului zonal feminin de şah de la Pernik** s-a produs o regrupare în fruntea clasamentului. Pe primele trei locuri se află acum Alexandra Nicolau (România), Gertrude Baumstarck (România) şi Suzana Veroczi (Ungaria) — cu cîte 8 puncte. Alexandra Nicolau a cîştigat partida întreruptă în runda a 13-a cu Hart.

În ultima rundă, Alexandra Nicolau o va întîlni pe Eretova, iar Gertrude Baumstarck pe Gheorghieva. Pentru faza următoare a campionatului mondial — Turneul candidatelor — se vor califica primele trei clasate.

• **Continuîndu-şi turneul în Norvegia, echipa de hochei pe gheaţă a României** a susţinut la Stavanger al treilea meci în compania reprezentativei ţării gazdă. De data aceasta, partida a fost deosebit de echilibrată, hocheiştii norvegieni obţinînd victoria la limită cu scorul de 2—1 (1—0, 0—1, 1—0).

• **Numeroşi spectatori au urmărit la „Palatul Sporturilor" din Roma** primele două partide din cadrul sferturilor de finală ale campionatului mondial de tenis rezervat jucătorilor profesionişti. În primul meci, jucătorul sud-african Cliff Drysdale l-a întrecut cu 6—4, 6—3 pe englezul Mark Cox. În partida vedetă s-au întîlnit cunoscutul as australian John Newcombe şi americanul Bob Lutz. La capătul a trei seturi echilibrate, Bob Lutz a obţinut o victorie de prestigiu, cu 6—7, 7—6, 6—3.

• **Denis Follows**, secretarul federaţiei engleze de fotbal, a fost desemnat drept candidat la postul de preşedinte al U.E.F.A. În vîrstă de 61 de ani, Denis Follows deţine postul de secretar al federaţiei engleze din anul 1962. După cum se ştie, postul de preşedinte al U.E.F.A. a devenit vacant ca urmare a decesului, în luna iulie a acestui an, a lui Gustav Wiederkehr.

Reamintim că la această funcţie mai candidează şi Artemic Franchi (Italia).

• **Ciclista italiancă Maria Cressari** a sosit la Ciudad de Mexico. Ea va efectua aici o tentativă de doborîre a recordului mondial al orei, deţinut în prezent de Elsy Jacobs (Luxemburg) cu performanţa de 41,347 km.

Este pentru prima oară în istoria ciclismului mondial cînd o femeie va efectua o tentativă de corectare a recordului lumii pe pista velodromului olimpic din capitala Mexicului.

de peste hotare

LAZI — evenimente prezentate de comentatorii noștri

Un document pozitiv

Rezoluția Consiliului de Securitate cere Portugaliei să pună capăt războiului colonial

Realitățile cimpului de luptă african și-au găsit concludente rezonanțe în palatul de sticlă de la Manhattan. Forurile O.N.U. au procedat la săptămînile din urmă la o abordare în esență a problemei coloniilor portugheze. Preocuparea față de ceea ce se întîmplă în Guineea-Bissau, Angola și Mozambic a condus la elaborarea unor hotărîri ce au o profundă semnificație, exprimînd o atitudine de înțelegere față de cauza dreaptă a unor popoare ce luptă pentru libertate și independență. Consiliul de securitate al O.N.U. a adoptat în unanimitate o rezoluție prezentată de Guineea, Somalia și Sudan în legătură cu situația din teritoriile africane deținute de Portugalia. Din analiza acestui document (relatat de agențiile de presă) reiese :

1. o cerere fără echivoc adresată Portugaliei de a „pune capăt operațiunilor sale militare și tuturor actelor represive" împotriva popoarelor din Angola, Guineea-Bissau și Mozambic și de a angaja cu exponenții acestor popoare „negocieri în vederea creării de condiții pentru ca popoarele din aceste teritorii să-și poată exercita dreptul la autodeterminare și independență".

2. recunoașterea legitimității luptei pe care popoarele Guineei-Bissau, Angolei și Mozambicului o duc pentru realizarea dezideratului vital — acela de a fi singurele stăpîne ale destinului lor. Se certifică, astfel, cu autoritatea unui înalt for că mișcările de eliberare națională din cele trei țări sînt reprezentanți unici, autentici, ai popoarelor lor și că numai aceste mișcări sînt calificate să discute și să decidă orice probleme referitoare la Mozambic, Angola și Guineea-Bissau.

Adoptarea acestei rezoluții — după cum observa delegatul Etiopiei — reprezintă un eveniment remarcabil, un succes de prestigiu al mișcărilor de eliberare națională, o încurajare pentru lupta lor. Dar votul din Consiliul de Securitate al O.N.U. — vot care, reamintim, a fost unanim — dezvăluie izolarea totală a politicii coloniale a Lisabonei, faptul că nici „aliații" Portugaliei nu au dorit să se angajeze în sprijinirea unei orientări nerealiste, condamnată la un inevitabil faliment. Conținutul documentului elaborat în Consiliul de Securitate — unul din cele mai categorice adoptate pînă în prezent de această instanță a Națiunilor Unite în problema coloniilor portugheze — poartă amprenta unei evoluții internaționale care evidențiază creșterea continuă a influenței forțelor ce militează pentru afirmarea ființei naționale a popoarelor, pentru libertate, independență, pace trainică și progres social. După ce reprezentanților mișcărilor de eliberare li s-a acordat statutul de observator al O.N.U., după ce în Adunarea Generală a O.N.U. a fost adoptată rezoluția — propusă de un grup de state printre care și România — privind dreptul inalienabil al popoarelor din coloniile portugheze la autodeterminare și independență, rezoluția Consiliului de Securitate aduce un nou sprijin luptei care se desfășoară în trei teritorii africane pentru înlăturarea dominației coloniale a Lisabonei.

În cursul dezbaterilor de la O.N.U., România — consecventă poziției de sprijin deplin, de solidaritate fermă, activă cu mișcările de eliberare națională — a cerut Națiunilor Unite să acorde reprezentanților acestor mișcări locul ce li se cuvine în acest for în calitate de singuri reprezentanți legitimi ai popoarelor ale căror interese și aspirații le reprezintă. Opinia publică din țara noastră salută cu adîncă satisfacție succesele patrioților din Guineea-Bissau, Angola, Mozambic, strălucitele lor biruințe care fac cu putință ca într-un viitor apropiat (sfîrșitul acestui an sau începutul lui 1973) să fie proclamat statul independent Guineea-Bissau. Secretarul general al P.A.I.G.C., Amilcar Cabral, sublinia în urmă cu cîteva zile că „Guineea-Bissau conferă o importanță istorică faptului că România, prin persoana secretarului general al Partidului Comunist și șef al statului român, Nicolae Ceaușescu, a semnat ca mai primul comunicat comun din istoria luptei noastre, nu pe linie de partid, cît și pe linie de stat. Intrînd în rîndul națiunilor independente ale lumii, Guineea-Bissau își anunțase cu recunoștință de acest moment de referință în istoria relațiilor sale externe".

Rezoluția Consiliului de Securitate se înscrie printre documentele semnificative adoptate la O.N.U. Ea reprezintă un pretios sprijin pentru popoarele care, pe fronturile africane, dau o crîncenă bătălie și plătesc un greu tribut de sînge pentru a cuceri independența.

Problema nr. 1 pentru Panama

Panama hotărîtă să-și restabilească suveranitatea asupra zonei canalului

Soarta Canalului de Panama revine, periodic, în actualitate. Negocierile se desfășoară într-un ritm lent și panamezii nu-și disimulează iritarea în legătură cu tergiversările pe care le impune Washingtonul. La Ciudad de Panama luările de poziție dobîndesc o fermitate accentuată refuzîndu-se orice compromis care ar leza drepturile suverane ale țării. Reeditarea într-o variantă modificată a tratatului injust din 1903 este exclusă categoric. „Republica Panama nu va accepta nici un tratat cu privire la zona și canalul de Panama care nu va avea la bază deplina recunoaștere a suveranității sale naționale" — a declarat Nicolas Gonzales Revilla, noul reprezentant panamez la tratativele cu S.U.A. „În această privință — a adăugat diplomatul panamez — poziția noastră este clară : vom apăra interesele țării și voința poporului de restabilire a integrității noastre teritoriale". Declarația lui Nicolas Gonzales Revilla reconfirmă cele spuse de vice-președintele Arturo Sucre care a subliniat că mai devreme sau mai tîrziu statutul de tip colonial al „zonei canalului" va fi lichidat și că Panama va putea atunci să folosească acest canal potrivit intereselor sale naționale. Din păcate, negocierile care se desfășoară de aproape un an și jumătate n-au înregistrat pași înainte remarcabili. La Ministerul de Externe al Republicii Panama se constată că — pentru unei viziuni anacronice — S.U.A. refuză să ia în considerare suveranitatea panameză asupra zonei canalului.

Istoria litigiului își are originea la începutul acestui secol cînd, îndată după proclamarea independenței panameze, infanteria nord-americană își făcea apariția în tînărul stat. Firește, în aceste împrejurări n-a fost dificil să se impună un tratat care n-a format niciodată obiectul unor negocieri veritabile dar care acorda Washingtonului dreptul „să folosească și să ocupe, să controleze cu toată autoritatea și puterea" zona Canalului — poziție de maximă valoare strategică la confluența dintre Atlantic și Pacific. Republica Panama a trebuit, în schimb, să se mulțumească cu... 1 la sută din veniturile realizate din exploatarea canalului din 1970, acest 1 la sută a reprezentat mai puțin de două milioane de dolari. Desori, cei ce scriu despre Panama amintesc că locuitorii acestui pămînt afirmă că bogăția lor cea mai prețioasă o reprezintă... poziția geografică, așezarea într-un punct sensibil al legăturilor dintre nordul și sudul continentului. „Așa cum alte țări natura le-a oferit petrol și alte resurse naturale, nouă ne-a oferit o fîșie de pămînt între cele două oceane, pe care dorim să o folosim conform cerințelor dezvoltării" — spunea generalul Omar Torrijos, șeful guvernului panamez.

Revendicările panameze privind abrogarea tratatului inechitabil din 1903 s-au lovit permanent de refuzul Washingtonului. Dar realitățile latino-americane s-au schimbat iar, sub presiunea aspirațiilor populare, lucruri s-au produs și pe planul orientării autorităților de la Ciudad de Panama. În aceste condiții problema revizuirii statutului Canalului a ajuns la masa unor negocieri care se dovedesc a fi de lungă durată și prea puțin rodnice. Republica Panama este hotărîtă să dețină suveranitatea totală asupra întregului său teritoriu național, inclusiv asupra zonei pe care o administrează în prezent S.U.A., să pună capăt unei situații care afectează drepturile ei legitime. Este semnificativ, în acest context, faptul că Panama cere ca viitoarea rundă de negocieri să nu se mai desfășoare în S.U.A. (ca pînă în prezent), ci pe pămîntul panamez.

EUGENIU OBREA

● ÎN ORAȘELE SPANIOLE MADRID ȘI BARCELONA s-au înregistrat incidente între studenți și poliție. După cum relatează agenția France Presse, peste 1 000 studenți din Barcelona au organizat miercuri după-amiază o demonstrație de solidaritate cu cadrele didactice universitare din acest oraș, care se află în grevă în semn de protest împotriva tergiversării plății salariilor ce li se cuvin.

Manifestări în cinstea aniversării Republicii

La clubul Direcției generale pentru arhitectură și planificare a regiunii Moscova a avut loc, joi după-amiază, deschiderea „Zilelor științei și tehnicii românești", manifestare ce se desfășoară în cadrul acțiunilor în cinstea împlinirii unui sfert de veac de la proclamarea Republicii în România.

Luînd cuvîntul la această festivitate, Alexandr Kudreavțev, arhitectul-șef al Institutului de cercetări științifice de economie și planificare a clădirilor pentru spectacole și sportive din U.R.S.S., și-a exprimat satisfacția pentru posibilitatea unei mai bune cunoașteri a realizărilor științei și tehnicii din România, pe care o oferă această manifestare. Vorbitorul a subliniat însemnătatea dezvoltării relațiilor multilaterale între Uniunea Sovietică și țara noastră, urînd poporului român succese în realizarea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale Partidului Comunist Român.

În cadrul manifestărilor prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a proclamării Republicii, la sediul F.A.O. din Roma a avut loc o gală de filme românești, organizată de ambasada română, în colaborare cu secretariatul F.A.O.

Ambasadorul român la Roma, reprezentant permanent al țării noastre la F.A.O., Iacob Ionașcu, a vorbit despre semnificația celei de-a 25-a aniversări și despre colaborarea dintre România și F.A.O.

În sala Teatrului Dramatic din Ulan Bator a avut loc spectacolul de gală al ansamblului folcloric „Banatul" din Timișoara, care întreprinde un turneu în Republica Populară Mongolă, cu un program dedicat celei de a 25-a aniversări a proclamării Republicii. La spectacol au asistat Dondoghiin Țevegmid, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole, Luvsan Vandam, adjunct al ministrului culturii, alte persoane oficiale, un numeros public. A participat, de asemenea, Traian Gîrba, ambasadorul Republicii Socialiste România și membri ai ambasadei.

„Inițiativa României întrunește incontestabil considerația și aprecierea statelor membre"

Dezbaterile din Adunarea Generală a O.N.U. asupra punctului vizînd întărirea rolului organizației în viața internațională

În plenara Adunării Generale a O.N.U. au continuat dezbaterile asupra punctului vizînd întărirea rolului O.N.U. în viața internațională, înscris pe ordinea de zi a sesiunii din inițiativa României.

În cuvîntul său, reprezentantul Belgiei a declarat că „**inițiativa României întrunește în mod incontestabil, considerația și aprecierea statelor membre**". Vorbitorul a amintit, în continuare, criticile aduse O.N.U. în cadrul dezbaterilor generale, precum și plusurile evidențiate cu aceeași ocazie. „Nimeni nu poate pune la îndoială faptul că O.N.U. este un instrument necesar și, de aceea, insistăm ca eficacitatea organizației să sporească mai mult".

Propunerea care formează obiectul atenției noastre, a arătat reprezentantul Belgiei, în continuare, nu numai că subliniază necesitatea de a transforma organizația într-un instrument eficace pentru menținerea păcii și securității, dar indică mijloacele care îi vor întări rolul în viața internațională, atît în domeniul politic, cît și recurgerea mai frecventă și cu mai multă înțelepciune la principiile Cartei. De aceea, proiectul de rezoluție, la care Belgia a devenit coautoare, și-a pus drept sarcină să abordeze problema în perspectiva ei. Întărirea autorității organizației este, fără îndoială, o problemă complexă care apelează la voința politică a tuturor statelor membre de a contribui, pe de o parte, la apărarea și traducerea în viață a principiilor la care în mod liber au consimțit, pe scară universală și, pe de altă parte, la creșterea eficacității organizației în îndeplinirea idealurilor de pace, libertate și progres social ale popoarelor".

„**Felicităm guvernul român pentru inițiativa sa de a înscrie pe agenda sesiunii punctul privitor la întărirea rolului O.N.U.** Delegația română a spus vorbitorul, a avut grijă să consulte alte delegații, aparținînd unor regiuni geografice și grupări diferite. Această delegație a avut schimburi de vederi și a elaborat proiecte de rezoluții preliminare. În acest fel, delegația română a reunit reprezentanții statelor care au devenit coautori ai proiectului de rezoluție și, în sfîrșit, a ajuns la un rezultat final pozitiv și constructiv. Sperăm că acest precedent de consultări reciproce să servească drept exemplu de felul în care cooperarea dintre state în cadrul organizației poate fi încununată de succes, contribuind, astfel, la creșterea autorității Națiunilor Unite. Marile probleme pe care relațiile dintre state le ridică cer nu numai voință politică și înțelegere, ci și spirit de acomodare și originalitate creatoare".

Reprezentantul Iugoslaviei, care a subliniat că țara sa acordă o deosebită semnificație eforturilor făcute constant pentru întărirea rolului O.N.U. în lume, a arătat că „**în acest spirit noi salutăm inițiativa guvernului României de a include pe agenda sesiunii punctul aflat, în prezent, în dezbatere**".

„În paralel cu ajungerea la unele rezultate pozitive în ce privește cooperarea internațională, a continuat vorbitorul, se face simțit un oarecare proces de evitare a rolului O.N.U. în soluționarea unor probleme politice foarte importante. Relațiile dintre marile puteri nu pot fi singularizate într-o categorie separată, întrucît un asemenea lucru ar fi contrar responsabilităților care ne revin ca state membre ale organizației".

În continuare, reprezentantul Iugoslaviei a atras atenția asupra următorilor factori esențiali pentru existența unor relații normale între state : „Îndeplinirea responsabilității organizației de a lua măsurile eficiente prevăzute în Carta depinde de voința politică și atitudinea statelor membre. **Atît timp cît în practica relațiilor internaționale se adoptă acțiuni de pe poziții de forță de către unele state membre, se comit acțiuni agresive împotriva integrității teritoriale a altor state, sînt ținute sub ocupație teritorii străine, se neagă dreptul la autodeterminare a popoarelor și se depun eforturi de a menține dependența colonialistă și neocolonialistă și atîta timp cît principiile egalității suverane și egalității în drepturi sînt violate sub diverse pretexte, nu va putea fi instaurat sistemul internațional prevăzut în Cartă și nici nu se va putea vorbi de achitarea O.N.U. de marile responsabilități prevăzute în Cartă".**

În încheiere, reprezentantul Iugoslaviei a subliniat că : „În scopul asigurării funcționării cu succes a mecanismului Națiunilor Unite trebuie ca organizația să acționeze cu consecvență pentru respectarea în relațiile dintre toate statele fără excepție și indiferent de mărimea lor și sistemul social-politic a principiilor abținerii de la folosirea forței sau amenințarea cu forța, integrității teritoriale și independenței politice a oricărui stat, reglementării disputelor internaționale prin mijloace pașnice, neintervenției în treburile interne, egalității suverane a tuturor statelor și egalității în drepturi a popoarelor, precum și cooperării între state. Numai așezată pe o asemenea bază va putea O.N.U. să confrunte noile realități din viața internațională și să asigure participarea tuturor statelor la soluționarea celor mai importante probleme".

Ședința plenarei Adunării Generale s-a încheiat cu discursul reprezentantului Egiptului care a declarat că „delegația egipteană ține să aducă omagii guvernului României pentru inițiativa oportună întreprinsă prin înscrierea pe agenda acestei sesiuni a punctului vizînd întărirea rolului O.N.U. în viața internațională".

În continuare, delegatul egiptean a spus : „După cum sublinia reprezentantul României, **nerespectarea hotărîrilor și recomandărilor O.N.U. este una dintre principalele cauze ale slăbirii autorității organizației în lume.** Dacă dorim să întărim organizația, trebuie să-i restabilim autoritatea și prestigiul, trebuie să înlăturăm discrepanța dintre vorbe și fapte. Rezoluția nu trebuie să rămînă o simplă declarație de intenții neurmată de acțiuni concrete".

În încheiere, reprezentantul Egiptului a declarat : „România a luat o inițiativă care trebuie salutată de noi toți. Proiectul de rezoluție introdus de România, căreia i s-au alăturat alte 20 de state, are în vedere tocmai necesitatea întăririi O.N.U. **Delegația Egiptului este fericită să sprijine această rezoluție și va vota în favoarea sa".**

Helsinki :

CONSULTĂRILE MULTILATERALE PRIVIND PREGĂTIREA CONFERINȚEI GENERAL-EUROPENE PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE

Joi dimineața, la Helsinki, s-a desfășurat o nouă ședință a consultărilor multilaterale privind pregătirea Conferinței generale pentru securitate și cooperare. În cadrul dezbaterilor cu privire la problemele de procedură, delegația română a expus principiile care, după părerea țării noastre, ar trebui să stea la baza desfășurării actualei reuniuni.

În aceeași ședință, Richard Totterman, secretar general al Ministerului Afacerilor Externe al Finlandei, a fost ales, prin aclamații, președinte al reuniunii.

Următoarea ședință va avea loc vineri.

Întîlnire Le Duc Tho-H. Kissinger

Joi, a avut loc la Paris, cea de a patra întîlnire, din această săptămînă între Le Duc Tho, consilierul special al delegației R. D. Vietnam la conferința de la Paris în problema vietnameză, și Henry Kissinger, consilierul special al președintelui S. U. A. pentru problemele securității naționale.

● ÎN CADRUL ÎNTÎLNIRII DE LUCRU dintre reprezentanții organizațiilor de Cruce Roșie din nordul și sudul Coreei, care a avut loc miercuri la Seul, a fost încheiat un acord referitor la constituirea unui Comitet comun al organizațiilor de Cruce Roșie din Nord și din Sud, al cărui sediu urmează să fie la Panmunjon. Potrivit relatării Agenției Centrale Telegrafice Coreene, acestui organism urmează să-i revină sarcina aducerii la îndeplinire a măsurilor hotărîte în cadrul convorbirilor între cele două organizații de Cruce Roșie.

Rezoluție privind dezarmarea la O. N. U.

Comitetul pentru problemele politice și de securitate al Adunării Generale a adoptat două proiecte de rezoluție privitoare la „Conferința mondială de dezarmare" și „armele chimice și bacteriologice".

Primul document — adoptat cu 111 voturi, niciunul contra și o abținere (Statele Unite) — **care înscrie pe lista coautorilor 56 de state, printre care și ROMÂNIA**, subliniază responsabilitatea ce revine Națiunilor Unite, potrivit Cartei, pentru menținerea păcii internaționale și dezarmare și „convingerea că toate popoarele lumii au un interes vital în succesul negocierilor de dezarmare".

„Considerînd că este imperativ ca toate statele să depună noi eforturi în vederea adoptării unor măsuri efective de dezarmare și în special de dezarmare nucleară" și apreciind că o conferință mondială de dezarmare ar putea promova și facilita împlinirea acestor țeluri", rezoluția exprimă „profunda convingere că un progres substanțial în domeniul dezarmării poate fi realizat numai prin asigurarea condițiilor de securitate a tuturor statelor".

Noua rezoluție adoptată de Comitetul politic citează rezoluția — inițiată de ROMÂNIA și Mexic — adoptată la sesiunea trecută, în care se exprimă „convingerea că este foarte de dorit de a se întreprinde pași imediați pentru examinarea cu atenție, după o pregătire corespunzătoare, a unei conferințe mondiale de dezarmare, deschisă tuturor statelor".

Documentul hotărăște formarea unui comitet pentru a examina opiniile țărilor membre asupra acestei probleme și a prezenta un raport viitoarei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

A doua rezoluție, care a fost adoptată de Comitetul politic cu 94 de voturi, niciunul contra și două abțineri, cere Comitetului pentru dezarmare de la Geneva să-și continue negocierile „pentru a ajunge cît mai devreme posibil la un acord asupra unor măsuri efective în vederea interzicerii perfecționării, fabricării și stocării armelor chimice și pentru distrugerea lor".

Înfringere a guvernului Heath în Camera Comunelor

Camera Comunelor a respins, miercuri seara, cu 275 de voturi împotrivă și 240 pentru, amendamentele propuse de cabinetul conservator la legea asupra imigrării, care urmau să intre în vigoare la începutul anului viitor, o dată cu aderarea Marii Britanii la Piața comună.

Potrivit părerii majorității deputaților, ca urmare a faptului că Anglia trebuie să se supună legilor C.E.E., care prevăd, printre altele, „mișcarea liberă a forței de muncă", noile reguli oferă condiții mai avantajoase de imigrare cetățenilor din țările vest-europene decît celor din Commonwealth. Împotriva unor asemenea reglementări s-au ridicat chiar și deputați ai Partidului Conservator de guvernămînt : 7 dintre aceștia au votat împotriva amendamentului propus de guvern, iar 40 s-au abținut.

FIȘIER

Zair — bilanț fructuos

● Situată în centrul Africii, fiind al treilea stat ca mărime de pe continentul african, Republica Zair se întinde pe o suprafață de 2 345 049 km.p. și are o populație de 21 637 000 locuitori. La vest este scăldată de apele Oceanului Atlantic, iar la est de o salbă de lacuri legate între ele de lanțuri muntoase a căror piscuri depășesc 5 000 de metri. În cea mai mare parte, relieful Republicii Zair este format dintr-o zonă depresionară întinsă de o parte și de alta a fluviului Zair, mărginită de un podiș înalt. Subsolul ascunde importante resurse naturale, Zairul fiind considerată cea mai bogată țară africană și unul din principalii furnizori de cobalt, diamante industriale, radium, uraniu, cupru, cositor etc.

● Teritoriul actualei Republici Zair atestat în documente cu multe veacuri în urmă, care menționează Regatul Baluba, Confederația Lounda și imperiul Balunda, a fost ținta expansiunii colonialiste. În 1879—1884 o mare parte a teritoriului din Bazinul Zairului a fost ocupată de belgieni, iar între cele două războaie mondiale exploatarea colonialistă s-a intensificat. Numeroasele mișcări populare (din 1921, 1926, 1927, 1931—1932) au fost înăbușite în sînge. În anii celui de al doilea război mondial s-a dezvoltat în Zair mișcarea muncitorească (greva generală a minerilor din Katanga — 1942, a docherilor din Matadi — 1945, care a luat amploarea unei insurecții armate etc.), iar în anii următori lupta de eliberare națională a căpătat un caracter mai organizat. Ca urmare a luptei de eliberare națională, Zairul și-a cucerit independența în 1960.

La 24 noiembrie 1965 generalul Mobutu, cu sprijinul armatei naționale, a preluat puterea, devenind președinte al țării, funcție în care a fost reales în toamna anului 1970. Este un moment important în dezvoltarea Republicii Zair, eforturile sale fiind îndreptate spre afirmarea personalității naționale.

● În anii ce au urmat, un complex de măsuri adoptate a imprimat tuturor sectoarelor de activitate un impuls deosebit. Planul de dezvoltare și diversificare economică prevăzut pe o perioadă de 10 ani (1967—1977) are ca obiectiv principal creșterea în medie cu 5 la sută a produsului național brut. Eforturile sînt concentrate spre domeniile transporturilor, energeticii, agriculturii, industriilor legate de piața internă și sectorul minier, domenii în care s-au obținut realizări remarcabile : complexul hidroenergetic de la Inga, prima unitate siderurgică din Africa centrală, o topitorie de aluminiu, o uzină de asamblat automobile. Agricultura reușește în prezent să asigure necesitățile interne și dispune de unele cantități de mărfuri pentru export.

● Pe plan extern, Republica Zair promovează o politică de colaborare cu toate statele, în baza respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, a avantajului reciproc. Relațiile româno-zaireze cunosc un curs ascendent. România a recunoscut, printre primele țări, tînărul stat african independent. În 1970 țara noastră a avut ca oaspete pe președintele Mobutu Sese Seko, iar în primăvara acestui an președintele Nicolae Ceaușescu a vizitat Republica Zair. Întîlnirile la nivel înalt au evidențiat satisfacția pentru cursul pozitiv al relațiilor dintre cele două țări și au relevat posibilitățile existente pentru diversificarea și intensificarea relațiilor româno-zaireze, creșterea schimburilor comerciale, a cooperării economice și tehnice în interesul reciproc al popoarelor noastre.

GH. SPRINȚEROIU

Vedere aeriană a portului Kinshasa.

● LA BUDAPESTA au avut loc lucrările celei de-a 18-a ședințe a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru industria alimentară. Au participat delegații din Bulgaria, Cehoslovacia, Cuba, R. D. Germană, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică.

Comisia a făcut un bilanț al activității pe anul 1972, relevînd că principala tendință a acesteia a fost îndreptată în direcția dezvoltării colaborării economice în industria alimentară a țărilor membre ale C.A.E.R. Au fost elaborate prognoze privind dezvoltarea industriei laptelui și a cărnii, a uleiurilor vegetale, a conservelor, zahărului, vinului și tutunului.

● REGELE BAUDOUIN al Belgiei a acceptat, joi seara, demisia primului ministru, Gaston Eyskens.

Pași pe Terra

În peisajul auster al Beoției, Teba, cu vreo 15 000 de locuitori și cu vechi olării, face figură de orășel provincial, cu farmec vetust, patriarhal. Muzeul e închis, e duminică prea de dimineață, în curte zac frînturi de marmuri, pietre. Strada principală, îngustă ca toate celelalte, se sprijină de o parte și de alta pe mesele joase ale micilor cafenele unde bărbații în negru stau visători cu ceștile în față. Senzație de blîndă moleșeală : unde sînt cele șapte porți ? Cumplitul blestem aruncat de zei asupra Labdacizilor (Labdacos, urmașul lui Cadmos, întemeietorul cetății cu șapte porți), înfruntarea sumbrei prevestiri de către regele Laios, apoi groaza ce-l cuprinde după nașterea, interzisă de zei, a lui Oedip de către Iocasta, părăsirea acestuia spre a feri cetatea de mînia divină și tragica ucidere a tatălui, dincolo de Levadia (kilometrul 145, cum scrie în ghid !), orașul celor două izvoare (memoria și uitarea), trecerea blestemului asupra fiilor și fiicelor lui Oedip, Eteocle și Polinice, Antigona și Ismena ș.a.m.d. — unde sînt toate acestea ? Orașul patriarhal respiră un calm incredibil, bărbații în negru, liniștiți și nostalgici, sorb cafelele aromate, poate că și ei aud antica larmă a cetățenilor din jurul lui Eteocle care-i îndeamnă și organizează, pentru apărare, la cele șapte porți ale cetății din piesa lui Eschil („Cei șapte contra Tebei"). Plecăm mai departe, suim printre munți (Helicon), golași sau cu vegetație pitică, cu capre negre ce par atîrnate, acrobatic, de stînci, nu bem din legendarele izvoare ale Levadiei, lăsăm în urmă pitoreasca Arachova specializată în industria linii și bumbacului (artizanat, scoarțe populare etc.), urcăm pe serpentine spre Delfi, într-un fel sursa primară a trilogiei lui Eschil. Curios drum : din tragedie, dinspre acțiunea piesei către izvorul ei (oracolul care a transmis din partea zeilor blestemul ce pindea neamul Labdacizilor) și nu, așa cum ar fi „normal", invers. Știm dinainte toate cîte s-au întîmplat, cunoaștem sfîrșitul piesei și, deși turiști sceptici, blazați, nu încetăm să-i privim începutul, aici la Delfi : un ochi întunecat, un „abis" între două pietre la gura căruia bolboroseala zeilor (Pitia) era tradusă pentru neinițiați. Nu este însă trilogia lui Eschil ca și, în general, opera marilor tragici greci, desacralizarea acțiunii zeilor, punerea lor în discuție, prin infruntare mai întîi înfricoșată și cuprinsă de remușcări apoi dusă pînă la capăt, cu orice risc ? Iată de ce drumul nostru invers, parcurs fără surprize, cu toate datele în mînă, cu misterele dezlegate și cu tragediile sfîrșite sau jucate, drum de la mindra cetate a Tebei antice la sumbrul oracol de la Delfi, era, în felul său, cel bun. N-am pierdut, chiar dacă știm totul dinainte, simțul tragediei, ci doar încrederea rostit pe scenă, numai cuvînt să fie. Foșnetul nu poate trece neauzit, șoapta explodează. Rezonanța teatrului de la Epidaur este încă în categoria minunilor, însă una din acele minuni care au eliberat omul de spaima secretelor fatale.

De la Teba, prin Delfi, la Epidaur

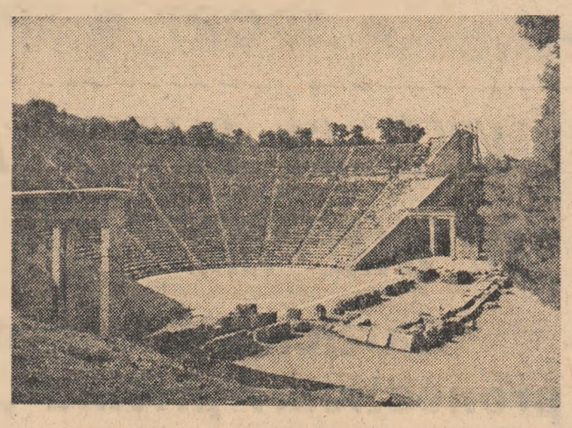

Însemnări de C. STĂNESCU

oarbă în izvorul său misterios, fatal, implacabil. Și această superbă pierdere o datorăm întîi de toate acestor greci geniali : Eschil, Sofocle, Euripide. Iar după ce ei coboriseră misterele zeiești în agora discuțiilor publice, iată tot pe pămînt grecesc încarnarea în piatră și marmură a aceleiași superbe idei îndreptate contra conjurației tenebroase, de origine divină : amfiteatrul de la Epidaur (sec. IV î.e.n.), singurul loc de pe glob unde nici o șoaptă nu rămîne neauzită și unde zeiasca bolboroseală de la Delfi nu e posibilă. Traducătorii, marii preoți, inițiații își pierduseră și ei funcțiunea, acel loc (un cerc cu diametrul de, să zicem, zece metri) divulgă bolboroseala și amplifică orice cuvînt, oricum (O încercare de construcție similară, mai în miezul Europei, în zilele noastre, a dat greș). Această enormă ureche ultrasensibilă și demistificatoare este locul scenic ideal pentru piesele tragicilor greci Eschil, Sofocle, Euripide. În fiecare an, ni s-a spus, din iulie pînă la septembrie, Teatrul Național din Atena se mută pe scena de la Epidaur.

Altfel, peisajul este idilic „printre dealuri împădurite, are nu știu ce aer de sărbătoare" (Al. Rosetti). Valea sacră cu pădurea de pini, apa dulce, aerul parfumat, clima plăcută, sănătoasă, un echilibru indicibil — totul așa cum se cuvine într-un loc unde erau venerați Apolo și Asclepios.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața „Scînteii". Tel. 17.60.10, 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții.
Pentru străinătate abonamente prin „ROMPRESFILATELIA" — Serviciul Import-Export Presă — București — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001" — Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii".